Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark Zomerdijk

Gemeente Steenwijkerland

PowerField

Datum: 11 maart 2021

PowerField Netherlands B.V.
Veerdijk 40-D
1531 MS Wormer

www.powerfield.nl

T: +31 (0) 84 430 0038
E: info@powerfield.nl

Disclaimer
Dit document bevat betrouwbare informatie en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Niets uit dit document mag zonder toestemming van PowerField worden gereproduceerd, gekopieerd, of worden doorgestuurd.

PowerField heeft dit document samengesteld met de grootste zorgvuldigheid, aan de inhoud van dit document worden geen garanties verleend.

PowerField

Ruimtelijk onderbouwing

Zonnepark Zomerdijk

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE 4

1. INLEIDING 6
1.1 AANLEIDING 6
1.2 LIGGING VAN HET PROJECTGEBIED 6
1.3 GELDEND PLANOLOGISCH KADER 8

2. PROJECTOMSCHRIJVING 9
2.1 HUIDIGE SITUATIE 9
2.1.1 HUIDIG GEBRUIK 9
2.1.2 TOPOGRAFIE 9
2.1.3 OPENBARE WEGEN 10
2.1.4 AHN 10
2.1.5 LANDSCHAPSTYPE EN ONTWIKKELING 10
2.1.6 CONCLUSIE HUIDIGE SITUATIE 11
2.1 (RUIMTELIJKE) MOTIVATIE LOCATIEKEUZE 11
2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE 14
2.3.1 HET ZONNEPARK 14
2.3.2 INRICHTINGSPLAN 14
2.3.3 ONTSLUITING EN VERKEER 16
2.3.4 BOUWWERKEN 16
2.3.5 REALISATIE 17
2.3.6 OPERATIONEEL 17
2.3.7 EXPLOITATIETERMIJN 17
2.3.8 ENERGIEDOELSTELLINGEN STEENWIJKERLAND 18
2.3.9 BEBOUWD OPPERVLAK TEN OPZICHTE VAN ENERGIEVERBRUIK 18
2.3 PARTICIPATIE 18
2.4.1 PROCESPARTICIPATIE 18
2.4.2 PROFIJT OMGEVING 18

3. BELEIDSANALYSE 19
3.1 EUROPEES BELEID 19
3.2 RIJKSBELEID 20
3.2.1 STRUCTUURVISIE INFRASTRUCTUUR EN RUIMTE 20
3.2.2 BARRO EN BRO 20
3.2.3 ENERGIEAKKOORD VOOR DUURZAME GROEI 21
3.3 PROVINCIAAL BELEID 22
3.3.1 OMGEVINGSVISIE PROVINCIE OVERIJSSEL 22

3.3.2 Handreiking zonnevelden 23
3.3.3 Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving 30
3.3.4 Contouren Programma Nieuwe Energie Overijssel 2017 32
3.3.5 Omgevingsverordening Provincie Overijssel 33
3.4 Gemeentelijk beleid 34
3.4.1 Coalitieakkoord 2018-2022 'Door verbinding naar resultaat' 34
3.4.2 "Ruimte voor zonnepanelen op (Steenwijker)land" 35

4. OMGEVINGSASPECTEN 42
4.1 Archeologie 42
4.2 Bodem 43
4.3 Cultuurhistorie 44
4.4 Ecologie 44
4.5 Elektromagnetische straling 47
4.6 Externe veiligheid 47
4.7 Geluid 49
4.8 Ladder duurzame verstedelijking 50
4.9 Luchtkwaliteit 53
4.10 M.e.r.-(beoordelings)plicht 54
4.11 Milieuzonering 56
4.12 Verkeer en lichtreflectie 56
4.13 Water 57
4.13.1 Watertoetsproces 57
4.13.2 Overstromingsrisicoparagraaf 65

5. UITVOERBAARHEID 67
5.1 Economische uitvoerbaarheid 67
5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 67
5.3 Technische uitvoerbaarheid 67
5.4 Crisis- en herstelwet 68

BIJLAGEN 69
Bijlage 1A en 1B – Inrichtingsplan en ontwerp 70
Bijlage 2 – Participatie: proces en deelname 71
Bijlage 3A – Natuurtoets zonnepark Wanneperveen 72
Bijlage 3B – Toetsing Natura2000 73
Bijlage 4 – AERIUS-berekening 74
Bijlage 5 – Vormvrije m.e.r.- beoordeling 75

1. Inleiding

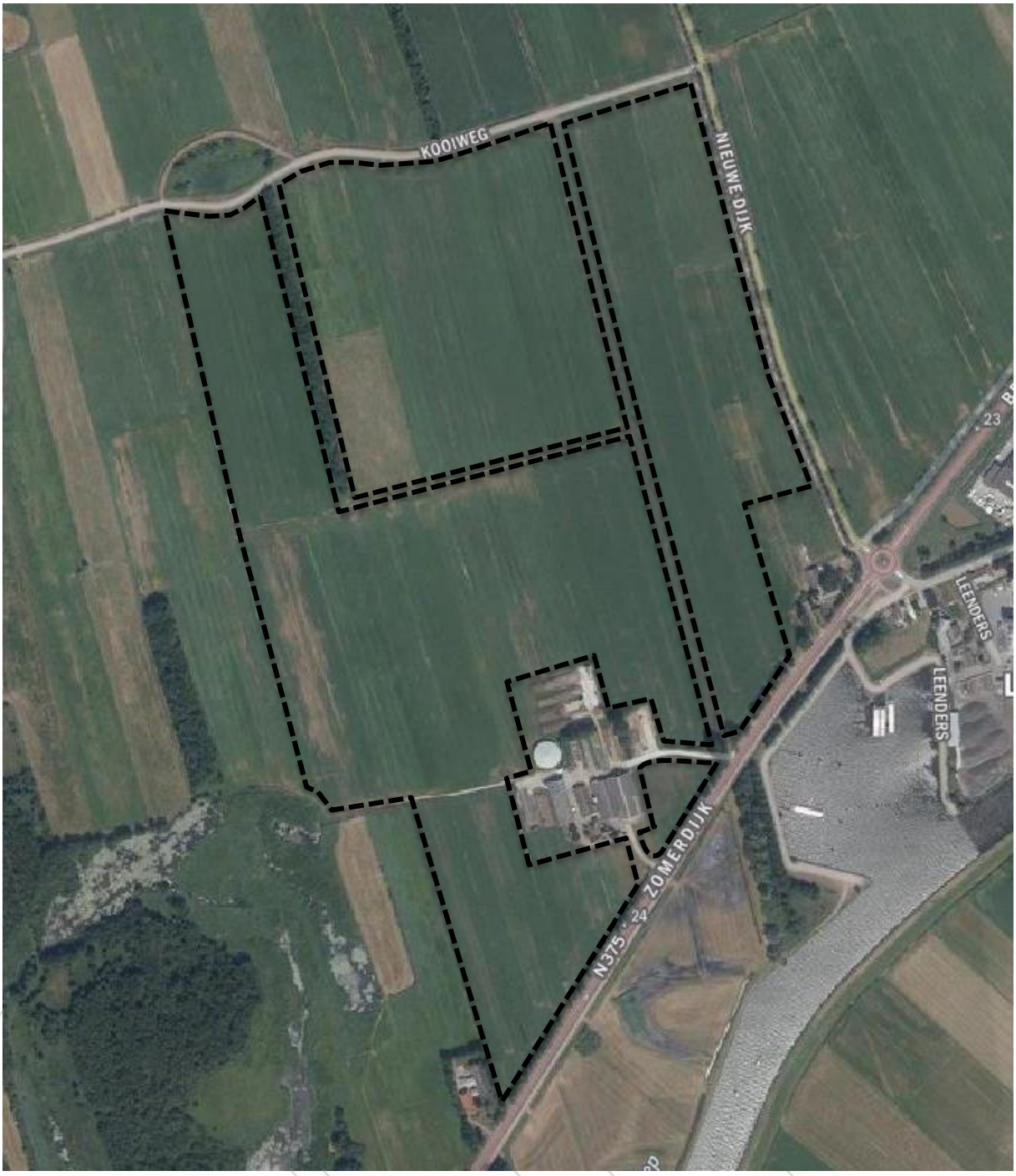
1.1 Aanleiding

De voorliggende ruimtelijk onderbouwing heeft betrekking op het Zonnepark Zomerdijk nabij het dorp Dinxterveen/Wanneperveen in de gemeente Steenwijkerland. Zie hiervoor de onderstaande figuur 1.1. De activiteit betreft het plaatsen van zonnepanelen en met de daarbij behorende voorzieningen. De initiatiefnemer heeft de beschikking over een aaneengesloten stuk grond van circa 43,6 hectare onbebouwde agrarische gronden. Het voornemen is om voor een periode van 25 jaar te gebruiken voor een zonnepark. Van deze oppervlakte wordt 26,8 hectare (ofwel 61% van het bruto plangebied) hectare benut voor het zonnepark (panelen, beheerpaden en ontsluiting). De overige ruimte wordt ingezet ten behoeve van de landschappelijke inpassing van het zonnepark en voor een verbetering van de ecologische waarden op de gronden. De locatie is gelegen op de kadastrale percelen Brederwiede D 254 – 257, 259 – 264, 266, 272, 275, 276, 281, 282, 528 en 529. Niet alle percelen worden in zijn geheel gebruikt; de gronden tussen de boerderij en de Zomerdijk zullen op extensieve wijze gaan worden gebruikt en beheerd.

Zoals aangegeven past de ontwikkeling van het zonnepark niet binnen de geldende planologische kaders voor het gebied. Door de gemeente Steenwijkerland is aangegeven dat op grond van artikel 2.12, eerste lid, onder a, sub 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), medewerking verleend kan worden aan de realisatie van het zonnepark. Dit houdt in dat een omgevingsvergunning voor afwijking van het bestemmingsplan voor de duur van 25 jaar aangevraagd moet worden. Ten behoeve daarvan moet gemotiveerd worden dat met de afwijking sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet hierin.

1.2 Ligging van het projectgebied

Het projectgebied is gelegen in het zuidoosten van de gemeente Steenwijkerland. Zie onderstaande figuur. Het projectgebied is gelegen nabij Meppel en langs het de weg N375, de Zomerdijk. Vanaf hier is de locatie te bereiken vanaf de openbare weg. Het plan ligt op de grens met Drenthe. De grens tussen Overijssel en Drenthe loopt door de weg Nieuwedijk. Het dorp Dinxterveen is gelegen op een afstand van 1,3 kilometer van het plangebied, de afstand naar Wanneperveen is 1,5 kilometer. Aan de westkant grenst het plangebied aan Kiersche Wijde dat onderdeel is van het Nationaal Park Weerribben-Wieden. Binnen het plangebied is ook een perceel in eigendom van Natuurmonumenten aanwezig (in de noordwesthoek van het plangebied). Dit perceel maakt geen onderdeel uit van het plangebied. Tevens liggen er enkele watergangen binnen het plangebied die eigendom zijn van het waterschap.

Figuur 1 begrenzing plangebied

1.3 Geldend planologisch kader

Voor het plangebied geldt het beheersverordening Buitengebied Steenwijkerland 2014. Het perceel heeft in dit plan de bestemming ‘Agrarisch met waarden‘. Daarnaast is voor delen van het gebied Waarde – Archeologie 2 opgenomen. Tevens is een algemene aanduiding ‘Geluidszone – industrie’ opgenomen. Binnen plangebied is tevens een bos van Natuurmonumenten gelegen met een bestemming ‘Agrarisch met waarden’ en watergang van het waterschap met de bestemming ‘water’. In de uiterste zuidwestpunt van het plangebied zijn daarnaast de volgende bestemmingen en aanduidingen opgenomen: ‘wro-zone – natura 2000’, Waterstaat – waterkering’ en de gebiedsaanduiding ‘ecologische waarde’. Binnen deze laatste drie worden geen bouwwerken geplaatst. De ontwikkeling van het zonnepark is niet mogelijk binnen het geldende planologische kader.

Voor de gevallen waarbij buitenplans afwijken van het bestemmingsplan op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 1°of 2° Wabo niet mogelijk is, biedt artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3 Wabo de mogelijkheid om van het bestemmingsplan af te wijken met een omgevingsvergunning als de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. In deze ruimtelijke onderbouwing komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit project aan de orde en toont aan dat het project in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

De ontwikkeling aan de zomerdijk past wel binnen het gemeentelijk beleidskader Ruimte voor zonnepanelen op (Steenwijker)land. Echter, voordat het college een besluit kan nemen moet de gemeenteraad een ‘verklaring van geen bedenkingen’ (vvgb) afgeven. Deze ontwerp vvgb wordt tegelijkertijd met de ontwerp omgevingsvergunning ter inzage gelegd.

De gemeente heeft specifiek beleid opgesteld met betrekking tot zonneparken, waarop in hoofdstuk 3 nader wordt ingegaan. Ook is hiervoor een inrichtingsplan worden opgesteld.

2. Projectomschrijving

2.1 Huidige situatie

Hieronder wordt kort ingegaan op de relevante landschappelijke en overige kenmerken die de basis hebben gevormd voor de inrichting van het zonnepark.

2.1.1 Huidig gebruik

Op dit moment kent het projectgebied een (intensief) agrarisch gebruik. Het gebied is bruto circa 43,6 hectare groot. Naast kavelsloten zijn er enkele hoofdwatergangen van het waterschap in het plangebied gelegen. Ten zuiden van het projectgebied zijn twee agrarisch erven aanwezig. In het noorden ligt binnen het plangebied een bos van natuurmonumenten. Aan de westzijde ligt het Nationaal Park Weerribben-Wieden. Net ten zuidoosten van het plangebied ligt aan de andere zijde van het de gemeentegrens in de gemeente Meppel een bedrijventerrein.

2.1.2 Topografie

Het plangebied ligt in het uiterste zuiden van de gemeente Steenwijkerland. Zie onderstaande figuur. Aan de noordzijde wordt het gebied begrensd door de Kooiweg. Langs de oostkant van het projectgebied ligt de Nieuwedijk, de weg van Meppel naar Dinxterveen. Ten zuiden van het plangebied ligt de N375, de Zomerdijk. De Zomerdijk loopt van Meppel naar Zwartsluis. Er staan relatief weinig woningen rondom de projectlocatie. Vanuit Dinxterveen is er nagenoeg geen zicht op de locatie door de afstand tot aan het zonnepark. Vanuit Meppel is er geen zicht op de locatie door het aangrenzende industrieterrein Oevers.

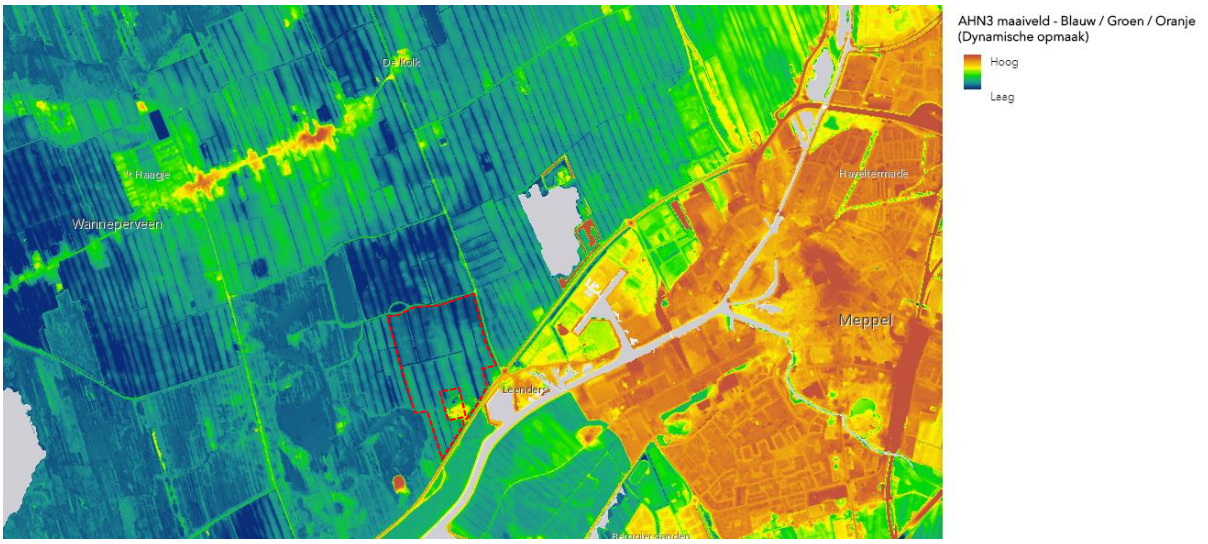
Figuur 2 ligging plangebied

2.1.3 Openbare wegen

De zichtbaarheid van het zonnepark wordt voor een groot deel bepaald door de ligging van openbare wegen. De belangrijkste weg is in dit geval de Nieuwedijk die ten oosten langs het projectgebied loopt. Ten noorden wordt het projectgebied begrensd door de Kooiweg, ten zuiden van het projectgebied loopt de N375, de Zomerdijk die in Drenthe over gaat in de Bremenbergweg.

2.1.4 AHN

Het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) is de digitale hoogtekaart voor heel Nederland. Het bevat gedetailleerde en precieze hoogtegegevens. In onderstaande figuur is een uitsnede van de hoogtekaart opgenomen. Het gebied heeft geen grote hoogteverschillen maar ligt wel lager ten opzichte van omliggende wegen en de kernen Meppel en Dinxterveen. Zie onderstaande afbeelding.

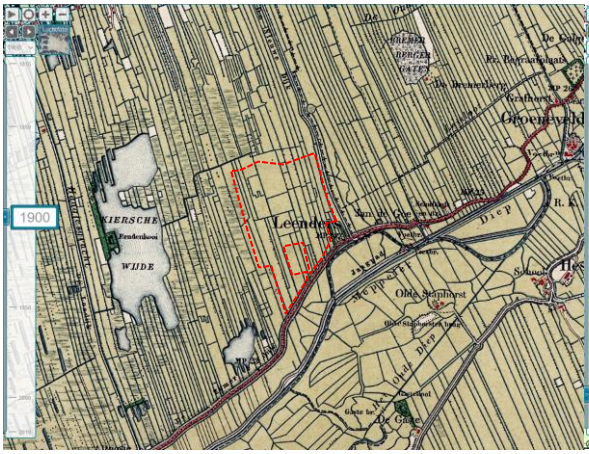
Figuur 3 Hoogteverschillen in het projectgebied

2.1.5 Landschapstype en ontwikkeling

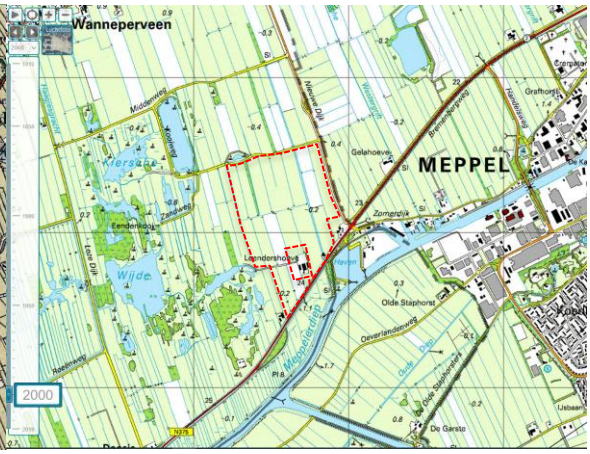
Het terrein is gelegen in een Slagenlandschap. Het Slagenlandschap is een laaggelegen gebied. De wegen liggen op de hogere (en drogere) gedeelten. De lange smalle kavelstructuur is ontstaan door het afgraven van het veen. Op sommige plekken is het veen zover afgegraven dat er water is komen te staan. Kenmerken van het landschap zijn:

- een weids, open en nat landschap,
- smalle opstrekkende kavels,
- systeem van sloten en dwarssloten,
- wegen hebben een licht kronkelend verloop

De kenmerkende smalle opstrekkende kavels zijn door de decennia heen, wegens schaalvergroting in de landbouw, gedeeltelijk verdwenen (zie onderstaande figuren).

Figuur 4 Historische kaart 1900

Figuur 5 Historische kaart 2000

2.1.6 Conclusie huidige situatie

Het gebied kenmerkt zich door een smalle kavelstructuur ontstaan door veenafgravingen. Hierdoor is een grote openheid ontstaan. Vanaf de omliggende wegen wordt over het plangebied heen gekeken. Om het zonnepark aan het zicht te onttrekken moet gezocht worden naar oplossingen met beplanting die een hoogte bereikt vergelijkbaar met de hoogte van de zonnepanelen. In het inrichtingsplan wordt hier nader op ingegaan.

2.1 (Ruimtelijke) motivatie locatiekeuze

Dagelijks wordt PowerField benaderd door makelaars, agrariërs en andere grondbezitters met de vraag of er interesse is in grond voor de ontwikkeling van zonneparken. Voordat een locatie wordt ontwikkeld, wordt deze grondig doorgelicht. Het overgrote merendeel (95%) van locaties die worden aangedragen, valt dan ook af. De belangrijkste randvoorwaarden bestaan uit de volgende:

1. Niet positief uit locatiescan;
2. Niet passend binnen vigerend beleid
3. Landschappelijke context maakt dat een zonnepark niet mogelijk is
4. Omgevingsaspecten en bijvoorbeeld kabels en leidingen
5. Financiële haalbaarheid en mogelijkheid tot aansluiten op het elektriciteitsnet

Onderstaand worden deze vijf aspecten nader toegelicht in relatie tot de locatie.

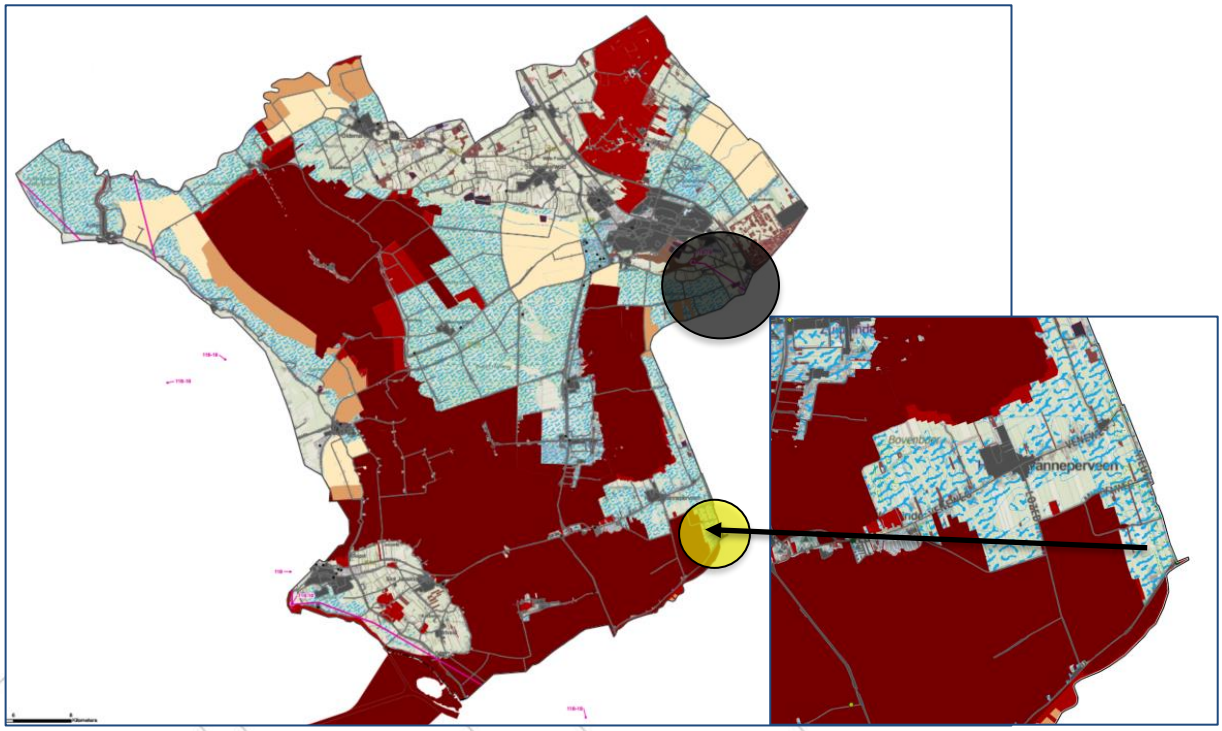
Ad. 1 Locatiescan

PowerField ontwikkelt graag zonneparken op de beste locaties. Voor het bepalen van die beste locaties zijn een groot aantal zaken en randvoorwaarden van belang. Voorbeelden zijn:

- Natuurbestemming;
- Bebouwing;
- Nationaal Natuur Netwerk of Natura2000;
- Bos en heide;
- Rivieren en beken;

- Archeologische gronden;
- Hoeveelheid en afstand tot woningen in de omgeving;
- Afstanden tot een geschikte netaansluiting;
- Beschermde Essen;
- Gemeentelijk of provinciaal beleid, wanneer dit opgesteld is.

Om aan de hand van deze criteria de juiste plekken te vinden, zijn de genoemde criteria samengevat in een kaart; een locatiescan. Een locatiescan vertoont veel gelijkenissen met beleidskaarten van de gemeente maar hanteert daarnaast nog een aantal extra uitsluitingscriteria waardoor het zoekgebied voor zonneparken nog kleiner wordt. In onderstaande figuur is de locatiescan voor Steenwijkerland weergegeven.

Figuur 6 locatiescan gemeente Steenwijkerland

Uit de locatiescan blijkt dat een zeer groot gedeelte van de gemeente Steenwijkerland afvalt voor de ontwikkeling van zonneparken:

- De licht- en donkerrode gebieden betreffen Natura-2000 gebieden en NNN. Het is niet mogelijk hier zonneparken te ontwikkelen. De lichtgele en oranje gebieden betreffen weidevogelgebieden. Het plangebied is niet gelegen binnen één van deze gebieden. Wel ligt het plangebied er tegenaan, maar doordat er geen mest meer uitgereden zal worden of gewasbestrijdingsmiddelen worden gebruikt en extra natuur zal worden gerealiseerd, kan het zonnepark juist een positieve bijdrage leveren aan het naastgelegen natuurgebied.

- De zwarte cirkel betreft een zone van 3 kilometer rondom een LOFAR-antenne. Binnen deze zone zijn zonneparken weliswaar mogelijk, maar moeten deze voldoen aan strenge normen om storing op de antenne te voorkomen. Om die reden is dit gebied minder geschikt.
- De gronden binnen het plangebied bevatten een lage grondwatertrap wat betekent dat deze van nature natter zijn en daardoor landbouwkundig gezien niet de beste gronden betreffen. Dit is een voordeel omdat op die manier niet de beste landbouwgrond wordt onttrokken voor het zonnepark.
- Daarnaast bestaat een gedeelte van de ondergrond uit venige gronden. Het verlagen van de grondwaterstand ten behoeve van landbouwkundig gebruik van veengronden veroorzaakt veenoxidatie. Veenoxidatie is een grote veroorzaker van CO^2-uitstoot. Het realiseren van een zonneparken op dergelijke gronden kan een bijdrage leveren aan het tegengaan van veenoxidatie.
- In het midden en westen van de gemeente liggen gronden die mogelijk ook geschikt zijn voor zonneparken. In die gebieden bevinden zich echter ook veel actieve agrarische bedrijven. In de omgeving van het plangebied bevinden zich niet veel actieve agrarische bedrijven. Er kan dus niet gesproken worden over een intensief agrarisch gebied. Hierdoor heeft het initiatief voor een zonnepark op deze locatie geen nadelige gevolgen voor andere agrariërs.
- Er bevinden zich geen woningen op korte afstand van het zonnepark. Dit vergroot het draagvlak voor het project. De woningen die er zijn in de omgeving zullen door de landschappelijke inpassing vrijwel geen zicht op de zonnepanelen hebben en hier ook geen hinder van ondervinden.
- Tenslotte is het belangrijk het zonnepark aan te kunnen sluiten op het elektriciteitsnet. PowerField heeft de mogelijkheid om het zonnepark aan te sluiten.

Ad 2. Beleid

De provincie Overijssel en gemeente Steenwijkerland hebben beleid voor zonneparken opgesteld. Uit de beleidsanalyse in hoofdstuk 3 blijkt dat het zonnepark past binnen vigerend beleid.

Ad 3. Landschappelijke context

Een andere belangrijke factor is de landschappelijke context waarin het zonnepark zich bevindt. Daarbij kijken we of het zonnepark past in het type landschap en hoe het zonnepark landschappelijk in te passen is.

Het plangebied ligt op de grens van natuurgebied en het open agrarisch landschap. Het betreft een ontginningengebied waarbij de agrarische percelen in een opstrekkende verkaveling zijn ontgonnen. Hierdoor is in de loop van de tijd een sterk verkaveld patroon ontstaan bestaande uit relatief smalle en lange percelen gescheiden door watergangen. Wel is het zo dat lang niet alle watergangen goed zichtbaar zijn in het landschap; de meeste watergangen betreffen smalle sloten/greppels en behoren tot het intensief agrarisch gebruik. Met name wanneer dwars op het landschap wordt gekeken wordt de verkaveling niet gezien en worden de weilanden ervaren als een enkel weiland. Het gebied betreft

van oudsher al een ‘energielandschap’. Dit karakter, geschiedenis en de grootschaligheid van het landschap maakt dat hier ook een wat groter zonnepark bij past.

Ad 4. Omgevings- en milieuaspecten

Een vierde aspect dat van belang is betreft de verschillende omgevingsaspecten. Een van de belangrijkste uitgangspunten voor een locatie betreft eventuele overlast voor omwonenden. In onderhavige locatie bevinden zich drie woningen (twee woningen betreffen de woningen van de grondeigenaren en de woning aan de Zomerdijk 5 staat op circa 400 meter afstand) in de nabijheid van het plangebied. Om die reden is bewust gepaste afstand bewaard tot de Zomerdijk en is de rooilijn van het zonnepark achter het agrarisch bedrijf gehouden. Hierdoor wordt hinder voorkomen en komt het zonnepark niet ‘in de achtertuin’ van bewoners van de Zomerdijk. Door deze ruime afstand is het zonnepark landschappelijk goed in te passen en zal er geen hinder ontstaan. Daarnaast dient het zonnepark bijvoorbeeld geen negatieve gevolgen te hebben voor flora en fauna. Hiertoe is een natuurtoets uitgevoerd. Op de volledige omgevingsaspecten wordt nader ingegaan in hoofdstuk 4.

Ad 5. Financieel haalbaar

Het plan moet ook financieel haalbaar zijn. Een belangrijk aspect hierin is de netaansluiting. Wanneer de aansluiting op het net te ver is, zijn de aansluitkosten te hoog en kan geen sluitende business case worden gemaakt. In dit geval kan worden aangesloten op het station Meppel dat op een redelijke afstand is gelegen waardoor de businesscase, bij een exploitatietermijn van 25 jaar, haalbaar is.

2.2 Toekomstige situatie

2.3.1 Het zonnepark

Het voornemen is om het zonnepark voor een periode van 25 jaar te exploiteren. In totaal zal het zonnepark circa 28 megawattpiek (MWp) aan vermogen krijgen. Een zonnepark van een dergelijke omvang kan jaarlijks 26.600.000 kWh aan groene energie opwekken, dit staat gelijk aan het verbruik van circa 8.000 gemiddelde Nederlandse huishoudens.

2.3.2 Inrichtingsplan

De locatie heeft een bruto oppervlakte van circa 43,6 hectare. 26,8 hectare zal gebruikt worden voor het plaatsen van het zonnepark, de overige ruimte voor versterking van ecologie en biodiversiteit en landschappelijke inpassing van het zonnepark. Het inrichtingsplan met een uitgebreide toelichting hierop is bijgevoegd in bijlage 1. Een weergave van het inrichtingsplan is opgenomen in onderstaande figuur.

Figuur 7 inrichtingsplan zonnepark

2.3.3 Ontsluiting en verkeer

De locatie is te bereiken via de Kooiweg. Op de locatie zelf zal binnen het hekwerk kunnen worden geparkeerd op de aan te leggen beheerpaden die gebruikt kan worden voor onderhoud aan het zonnepark en het terrein. Enkel tijdens de aanleg en ontmantelingsfase zal sprake zijn van een toename van verkeer. Tijdens de exploitatiefase, is het aantal verkeersbewegingen gering. Het gaat dan enkel om incidenteel onderhoud van het zonnepark zelf en beheer/onderhoud van de ondergrond en omliggende natuur.

Om de bereikbaarheid en veiligheid te garanderen is afgestemd met de veiligheidsregio (brandweer). Deze overleggen hebben geresulteerd in enkele uitgangspunten voor het ontwerp. Alle transformatoren zijn via een (halfverhard) pad van voldoende breedte (4,5 meter) bereikbaar voor hulpdiensten. De zonnepanelen worden op voldoende afstand van bochten geplaatsDaarnaast worden enkele opstelplaatsen gerealiseerd. Tenslotte worden aan het eind van doodlopende paden keermogelijkheden gerealiseerd zodat het zonnepark ook weer snel kan worden verlaten.

2.3.4 Bouwwerken

Er worden een aantal bouwwerken gerealiseerd. Allereerst worden er zonnepanelen op stellages geplaatst. De stellages met panelen worden maximaal 1,8 meter hoog (boven maaiveld) en de panelen worden geplaatst onder een hoek van +/- 15°.

De opgewekte stroom wordt vanaf de zonnepanelen getransporteerd naar omvormers, veelal gemonteerd onder de panelen. Vanaf de omvormers wordt de stroom ondergronds getransporteerd naar één van de transformatorstations.
Daarnaast wordt bij één van de entrees een opslagcontainer geplaatst ten behoeve van reserveonderdelen. Deze wordt in een donkere kleurstelling (antraciet/grijs/donkergroen) geplaatst.

Het zonnepark moet worden omsloten met een hekwerk, dit heeft onder andere te maken de veiligheid. Door te kiezen voor een grofmazig hekwerk (geen spijlen hekwerk) ontstaat een transparant beeld. Hierdoor blijft het open beeld behouden en is het hekwerk vrijwel niet zichtbaar vanaf grotere afstand. Het hekwerk zal niet hoger worden dan twee meter en zal op 10 cm van de grond worden geplaatst zodat klein wild in en uit het zonnepark kan migreren. Daarnaast worden de watergangen en aangrenzende beheerstroken vrijgehouden van hekwerken. Hierdoor kunnen zowel groter wil door het gebied migreren en kan het waterschap het beheer goed uit blijven voeren. Het hekwerk wordt tussen de zonnepanelen en landschappelijke inpassing geplaatst zodat deze vanuit de omgeving zo min mogelijk opvalt.

Figuur 8 Voorbeelden hekwerken

2.3.5 Realisatie

De bouw van het project zal waar mogelijk gedaan worden met lokale partijen. De start van de bouw is afhankelijk van de vergunningen en verkrijgen van SDE++ subsidie. Op het moment dat gestart wordt met de realisatie van het zonnepark zullen eerst landschappelijke inpassingselementen worden gerealiseerd. Zo worden op enkele plekken natuurvriendelijke oevers aangelegd. Hierbij wordt gewerkt met een gesloten grondbalans, er wordt geen grond afgevoerd en er is vanuit de aanleg van de landschappelijke inpassing dan ook geen toename in verkeer te verwachte. Bouwen van de stellages en leggen van de panelen en plaatsen van de omvormers zal enkele maanden in beslag nemen. Tijdens de bouw zal er tijdelijk een toename van verkeer (aanvoer van materialen via vrachtverkeer) plaatsvinden. Tijdens de bouw wordt gebruik gemaakt van (elektrisch) voertuigen zoals bobcats en minikraan. De bouw zal overdag plaatsvinden en materialen zullen worden aangevoerd via de Zomerdijk, Nieuwedijk en Kooiweg. Voorafgaand aan de bouw zal een verkeersplan worden opgesteld dat wordt afgestemd met de gemeente. Om het park aan te sluiten op het net zal Enexis de nodige aanpassingen moeten doen. Deze werkzaamheden kunnen 0,5 á 1 jaar in beslag nemen.

2.3.6 Operationeel

Zodra het zonnepark gerealiseerd is zal het beheerd worden. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het onderhoud van de systemen, maar ook het monitoren van het zonnepark en diverse administratieve werkzaamheden. Het terrein kan daarbij op extensieve wijzen onderhouden worden door enkele malen te maaien of schapen te laten grazen tussen en onder de panelen. Door deze manier van onderhoud toe te passen wordt het park op ecologisch verantwoorde manier onderhouden en levert het werkgelegenheid op. Ook wordt hiermee invulling gegeven aan de provinciale wens om de gronden meervoudig te gebruiken (verhogen van de natuurwaarden t.o.v. de huidige situatie).

2.3.7 Exploitatietermijn

De technische levensduur is 25 jaar. Aan het einde van de looptijd van de vergunning wordt het zonnepark opgeruimd en wordt de grond weer opgeleverd zoals hij in gebruik wordt verkregen, namelijk agrarisch (conform de onderliggende bestemming). Om zeker te stellen dat de opruimkosten gedekt zijn, zal jaarlijks een vast bedrag in een waarborgfonds worden gestort. Aan het einde van de looptijd zijn extra investeringen in het landschap (landschappelijke inpassing) volwassen. Een deel van deze natuur/inpassingsmaatregelen kan daarna behouden blijven, zoals de natuurvriendelijke oevers.

Hierdoor heeft het zonnepark bijgedragen aan het behouden en versterken van een robuuste groenstructuur (waar in het verleden groenstructuren juist zijn verdwenen).

2.3.8 Energiedoelstellingen Steenwijkerland

De provincie Overijssel heeft tot doel gesteld dat in 2035 de bijdrage van duurzame energie aan het totale energieverbruik 35% is. Het zonnepark zal naar verwachting duurzame elektriciteit opwekken voor circa 8.000 gemiddelde Nederlandse huishoudens. Op 1 januari 2019 had de gemeente een inwoneraantal van 43.940. Rekening houdend met 2,2 personen per huishouden, betekent dit dat er ongeveer 19.973 huishoudens in de gemeente zijn. Het zonnepark voorziet daarmee in een duurzame stroom behoefte die overeenkomt met een aandeel van circa 40% van de huishoudens. Hierbij is rekening gehouden met gemiddeld elektriciteitsverbruik van 3.300 kWh. Met alle technologische ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld huisautomatisering en de overgang van brandstof aangedreven naar elektrisch aangedreven auto's zal de behoefte van huishoudens aan elektriciteit in de toekomst mogelijk verder stijgen.

2.3.9 Bebouwd oppervlak ten opzichte van energieverbruik

De gemeente Steenwijkerland heeft een totale oppervlakte van 321,59 km² (waarvan 33,32 km² water). De oppervlakte dat daadwerkelijk met zonnepanelen zal worden belegd bedraagt circa 0,268 km² (26,8 hectare) in beslag nemen. Door 0,08% van de oppervlakte van de gemeente in te zetten voor een zonnepark, kan een grote bijdrage worden geleverd aan de doelstellingen.

2.3 Participatie

2.4.1 Procesparticipatie

Inwoners en andere stakeholders van de gemeente Steenwijkerland hebben de gelegenheid gekregen om in een vroegtijdig mee te denken over het project. De uitkomsten van de gesprekken met omwonenden, dorpsbelang, natuurmonumenten en diverse overheidspartijen hebben, samen met de informatie opgehaald tijdens de informatieavond en online consultatie, geleid tot het definitieve plan. Het gehele participatieproces maakt onderdeel uit van bijlage 2 Participatie: proces en deelname.

2.4.2 Profijt omgeving

PowerField vindt het belangrijk dat lusten en lasten eerlijk verdeeld worden. Hoe dit gebeurt, is per gemeente en per project maatwerk. De gemeente Steenwijkerland vindt het belangrijk dat een deel van de baten, vanwege de maatschappelijke impact, voor het gebied beschikbaar komt. In het hoofdstuk beleid en bijlage 2 wordt hier nader op ingegaan.

3. Beleidsanalyse

3.1 Europees beleid

De behoefte aan energie in Europa groeit, maar de prijzen fluctueren sterk en de toevoer hapert. Bovendien wil de Europese Unie de energiesector milieuvriendelijker maken. Het energiebeleid van de EU richt zich vooral op continuïteit, concurrentievermogen en duurzaamheid. De Commissie werkt aan een Europese Energie-unie. Die moet zorgen voor een gegarandeerde, betaalbare en klimaatvriendelijke energie voor de burgers en bedrijven in de EU. Energie moet bovendien door de hele EU vrij kunnen circuleren, over de binnengrenzen heen. Door nieuwe technologie, efficiënter omgaan met energie en modernisering van de infrastructuur helpen we de energiekosten te beperken, nieuwe banen en ervaring of kennis te creëren en de groei en export te stimuleren. Europa moet zich ontwikkelen tot een duurzame, koolstofarme en milieuvriendelijke economie. Het zal het voortouw nemen op het gebied van duurzame energie en klimaatbescherming. De Energie-unie bouwt voort op het huidige EU-energiebeleid, waaronder het energie- en klimaatkader voor 2030 de Europese strategie voor energiezekerheid.

De EU heeft energie- en klimaatdoelstellingen geformuleerd voor 2020, 2030 en 2050:

Doelstellingen voor 2020:

- de uitstoot van broeikasgassen met minstens 20% verminderen ten opzichte van 1990
- 20% van alle energie opwekken op duurzame wijze
- de energie-efficiëntie met 20% verbeteren

Doelstellingen voor 2030:

- de uitstoot van broeikasgassen met 40% verminderen
- minstens 27% van de energie moet duurzaam worden opgewerkt
- een energie-efficiëntieverbetering met 27-30%
- 15% elektriciteitsinterconnectie (d.w.z. dat 15% van alle in de EU opgewekte elektriciteit naar andere EU-landen kan worden getransporteerd)

Doelstelling voor 2050:

- Een vermindering van de broeikasgassenuitstoot met 80-95% ten opzichte van 1990. Het Energiestappenplan 2050 laat zien hoe dit in zijn werk moet gaan.

<u>Afweging</u>

De ontwikkeling van het zonnepark draagt bij aan het opwekken duurzaam opwekken van energie en past daarmee binnen het Europees beleid.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bevat de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn regels opgenomen om het beleid uit de SVIR te verwezenlijken. In de structuurvisie schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040. De ruimtelijke waarden die het nationaal belang waarborgen zijn opgenomen in 13 verschillende belangen. In de structuurvisie wordt ook aangegeven op welke manier het Rijk deze belangen wil verwezenlijken. Dit zorgt voor een duidelijk overzicht in één document gezamenlijk met de doelen die het Rijk heeft opgesteld.

Afweging

Relevant voor dit plan is dat de vraag naar elektriciteit zal blijven groeien. Vanwege de ambities voor beperking van de CO_2-uitstoot is een transitie naar duurzame, hernieuwbare energievoorziening nodig. Voor het opwekken van energie zal voldoende ruimte gereserveerd moeten worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen (zoals zon) in de totale energievoorziening moet omhoog en deze hebben relatief veel ruimte nodig. In de SVIR wordt de ambitie uitgesproken dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie vergevorderd is. Dit plan volgt daarmee de lijn van de SVIR en maakt daarnaast geen inbreuk op de overige nationale belangen.

3.2.2 Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro wordt een aantal projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen. Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie;
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van het de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van de Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op dit plan. Wel is de term ‘Ecologische Hoofdstructuur gewijzigd in ‘Natuurnetwerk Nederland’ (‘NNN’).

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) opgenomen, door de artikelen 1.1.1. en 3.1.6. Per 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd, waarbij een nieuwe vereenvoudigde laddersystematiek geldt. Met de ladder voor duurzame verstedelijking wordt een optimale en zorgvuldige benutting van de ruimte nagestreefd. Gemotiveerd moet worden hoe een zorgvuldige afweging is gemaakt voor het ruimtegebruik.

Afweging

Een zonnepark betreft een nieuw element in het Nederlandse landschap. Ondanks dat een zonnepark wellicht over kan komen als een stedelijke ontwikkeling, is dit het niet. Dit is ook gebleken uit recente jurisprudentie (de rechtbank Overijssel heeft op 25 april 2018 een uitspraak gedaan dat zonneparken geen stedelijke ontwikkeling betreffen en de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in een uitspraak van 23 januari 2019 tevens geoordeeld dat een zonnepark niet als een stedelijke ontwikkeling kan worden aangemerkt). Daarbij geldt dat het doel van de ladder voor duurzame verstedelijking het tegengaan van leegstand is (bijvoorbeeld het ontwikkelen van nieuwe kantoren terwijl er nog voldoende braakliggende terreinen of leegstaande panden voorradig zijn). In dit plan is hiervan geen sprake. De voorgenomen ontwikkeling betreft daarom geen stedelijke ontwikkeling als bedoeld in het Bro.

3.2.3 Energieakkoord voor duurzame groei

In het Energieakkoord voor duurzame groei is de basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het akkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken voor de korte en middellange termijn. Eén van de te realiseren doelen is een toename van hernieuwbare energieopwekking naar 14% in 2020.

Afweging

De ontwikkeling van dit plan levert een bijdrage in de doelstelling van het Rijk om te komen tot een aandeel van 14% duurzaam opgewekte energie in 2020. Geconcludeerd De ontwikkeling van het zonnepark past binnen het rijksbeleid.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie Provincie Overijssel

Algemeen met betrekking tot duurzame energie

In de Omgevingsvisie 'Beken kleur' (vastgesteld op 12 april 2017), heeft de provincie Overijssel beleid op genomen met betrekking tot duurzame energie. De strekking van het beleid is als volgt:

Installaties voor de opwekking van zonne-energie zijn onmisbaar voor de provinciale doelstelling voor de toepassing van hernieuwbare energie. Uit een oogpunt van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik willen wij zonnepanelen en andere vormen van opwekking van zonne-energie zoveel mogelijk combineren met andere functies, bij voorkeur bebouwing. Daarom is de eerste trede van onze zonneladder dat zonnepanelen in principe geplaatst worden op gronden die bebouwd zijn (dus op daken) of bebouwd kunnen worden (zoals braakliggende bedrijventerreinen).

In Overijssel zien we de volgende mogelijkheden voor zonne-energie:

- *In bestaand bebouwd gebied op daken, dan wel;*
- *In bestaand bebouwd gebied op bedrijventerreinen en braakliggende gronden, dan wel;*
- *In de groene omgeving op bestaande bouwvlakken.*

Nu is al te voorzien dat daarmee op korte termijn – gelet op technische en fiscale beperkingen – slechts in een deel van de opgave voor zonne-energie kan worden voorzien. Daarom bieden wij de mogelijkheid om in de Groene Omgeving tijdelijke zelfstandige opstellingen van zonnepanelen te realiseren. Het gaat daarbij om opstellingen van zonnepanelen voor een periode van circa 25 jaar op een wijze die omkeerbaar is en waarbij de oorspronkelijke bestemming gehandhaafd blijft.

Gelet op de impact die (ook tijdelijke) veldopstellingen van zonnepanelen kunnen hebben op hun omgeving, zal niet alleen de maatschappelijke meerwaarde van het initiatief moeten worden aangetoond, maar zal er doorgaans ook compensatie moeten plaatsvinden door extra te investeren in de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving.

Het aantonen van de maatschappelijke meerwaarde van een initiatief voor zonnevelden in de Groene Omgeving kan door:

a. de mate waarin sprake is van meervoudig ruimtegebruik

b. maatregelen die getroffen worden om de impact te beperken en/of te compenseren (bijvoorbeeld verlaagd aanleggen of met een houtwal of wal eromheen)

c. de mate waarin wordt aangesloten op de karakteristieken van het gebied

d. bijdrage aan maatschappelijke doelen (in ieder geval aan de provinciale doelen ten aanzien van duurzaamheid, maar ook aan andere maatschappelijke opgaven)

Afweging

Het zonnepark wordt ontwikkeld in de zogenaamde Groene Omgeving. Het zonnepark wordt ontwikkeld voor de duur van 25 jaar. De ondergrond wordt begraasd door schapen waardoor er sprake is van dubbel ruimtegebruik. De onderliggende bestemming, Agrarisch, wordt gehandhaafd. Hierdoor kan bij verwijdering van het zonnepark over 25 jaar, de grond volledig benut worden voor welke vorm van landbouw dan ook.

De impact van het park op de omgeving is klein te noemen. Hiermee wordt zoveel mogelijk aangesloten op de karakteristieken van het gebied; het open weidse beeld blijft grotendeels gehandhaafd. De landschappelijke inpassing bestaat namelijk uit gebiedseigen elementen zoals natuurvriendelijke oevers en elzenbosjes. Daarnaast wordt een gedeelte van de gronden als natte hooilanden beheerd. Hierdoor ontstaat een gelaagdheid in het beeld vanaf de Zomerdijk bezien: eerst lagere natte hooilanden, vervolgens natuurvriendelijke oevers die het zonnepark in passen en in de verte (noordzijde) elzensingels. Dit beeldt is tevens aanwezig ten zuidwesten van het plangebied (langs de Zomerdijk). Het zonnepark draagt bij aan het provinciale doel om duurzame energie op te wekken. Daarnaast wordt met dit zonnepark extra natuur aangelegd op en rondom het zonnepark. Hierdoor wordt tevens invulling gegeven aan andere maatschappelijke opgaven.

Er kan worden geconcludeerd dat het initiatief past binnen de algemene doestellingen in de Omgevingsvisie Overijssel.

3.3.2 Handreiking zonnevelden

De provincie Overijssel heeft voor het oprichten van zonneparken specifiek beleid ontwikkeld; *handreiking zonnevelden (21 april 2020)*. Dit betreft een herijking van het beleid van 2017. Vertrekpunt is de provinciale verordening, die de toepassing van de Kwaliteitsimpuls verplicht. In de nieuwe handreiking bestaat uit twee delen, waarop hierna wordt ingegaan.

Overijsselse zonneladder

De provincie volgt de zogenaamde zonneladder, waarbij allereerst wordt gekeken of het mogelijk is zonnepanelen te plaatsen op daken of bruikbare restruimte. PowerField streeft ook naar een efficiënt ruimtegebruik. Om de doelstellingen te behalen zullen zowel zoveel mogelijk daken moeten worden belegd als zonneparken moeten worden gerealiseerd.

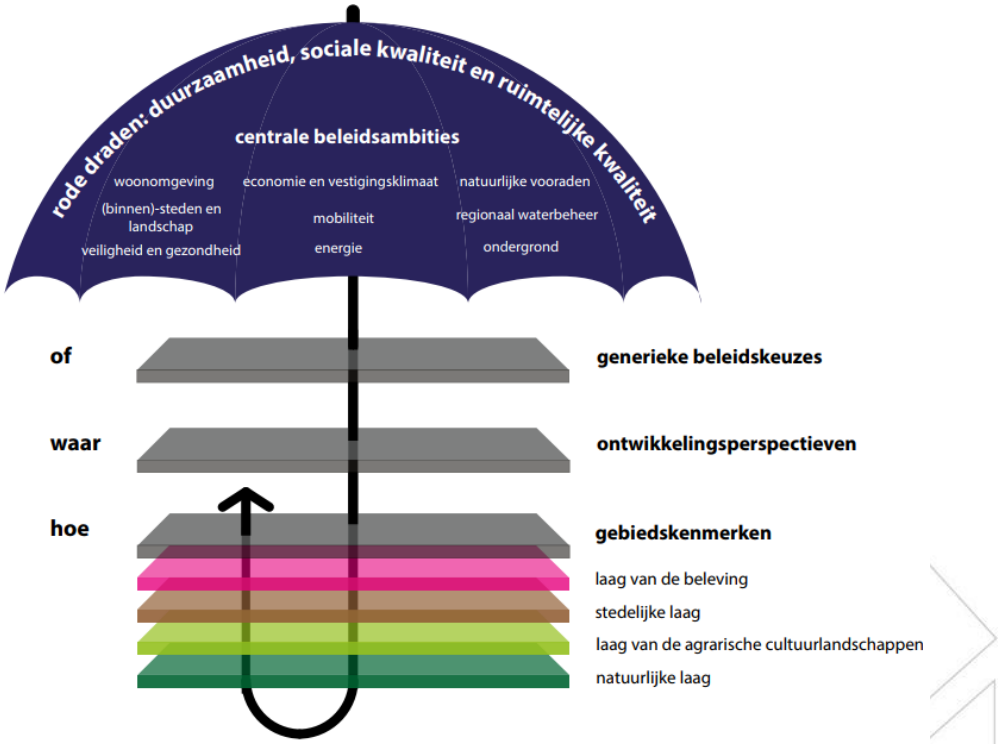
Ondanks dat het plaatsen van zonnepanelen op daken en braakliggende bedrijventerrein de eerste trede betreft, kan wettelijk gezien niet worden afgedwongen dat huis- en landeigenaren zonnepanelen op daken plaatsen. Voor de realisatie van het zonnepark zijn een groot aantal zonnepanelen benodigd. Deze schaalgrootte kan voordelig zijn bij de inkoop. PowerField wil omwonenden van het zonnepark en inwoners van het dorp Wanneperveen mee laten liften op dit inkoopvoordeel. Omdat PowerField ook de lokale werkgelegenheid wil stimuleren zal de installatie van de zonnepanelen zelf zoveel mogelijk worden gedaan met lokale installateurs.

Het zonnepark zelf betreft een gebiedsontwikkeling in de groene omgeving en sluit aan op andere gebiedsontwikkelingen (ontwikkeling van natuur aan de westzijde en het sluit aan op het watergebiedsplan van het waterschap). Daarnaast wordt extra natuur gerealiseerd doordat de 80-20 referentie wordt aangehouden: 80% ruimte voor het panelenveld en 20% ruimte voor groen en water. Een andere combinatie is de hierboven beschreven actie waarbij huishoudens en bedrijven zeer voordelig zonnepanelen kunnen plaatsen op hun daken. Hierdoor heeft het zonnepark ook een sociaal-maatschappelijke meerwaarde. Tenslotte wordt vanuit het zonnepark jaarlijks een afdracht gedaan in een lokaal fonds (zie ook gemeentelijk beleid).

Kwaliteitsimpuls zonnevelden

In de kwaliteitsimpuls zonnevelden is beleid opgenomen ten aanzien van zonneparken. Dit is gestoeld op het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel. Centraal staan de vragen **of** een initiatief mogelijk is, **waar** het past en **hoe** het uitgevoerd kan worden.

Aan de hand van het uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel (zie onderstaande figuur) kan worden bepaald of een initiatief bijdraagt aan de ambities. Hierbij wordt gekeken of het plan past binnen de generieke beleidskeuzes (**of**), de ontwikkelingsperspectieven (**waar**), en gebiedskenmerken (**hoe**).

Figuur 9 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

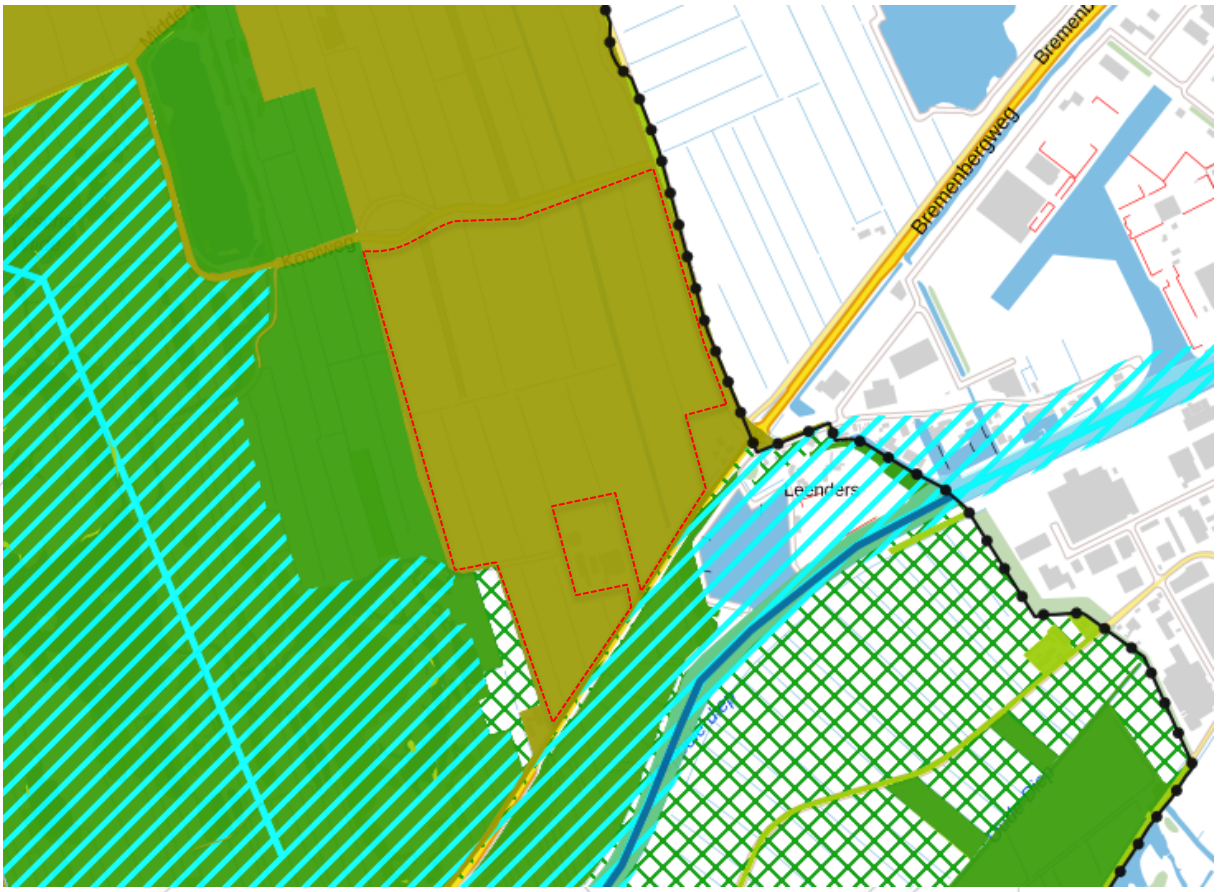
Generieke beleidskeuzes (of)

De Overijsselse zonneladder geeft de voorkeursvolgorde aan voor het opwekken van zonne-energie. Daarbij bestaat trede 1 uit het bestaand gebied op daken, bedrijventerreinen en braakliggende

gronden of in de Groene Omgeving op bestaande bouwvlakken. Via trede 2 kunnen zonneparken aanvullende daarop ook in de Groene Omgeving, niet zijnde natuur, worden ontwikkeld. De ontwikkeling van het zonnepark past binnen trede twee en is niet in strijd met overige beleidskeuzes zoals schoon drinkwater (het zonnepark heeft geen negatieve invloed op de waterkwaliteit) en droge voeten te garanderen (het zonnepark draagt niet bij aan een verdere verharding van de ondergrond; hemelwater infiltreert ter plekke in de bodem). Omdat het initiatief past binnen de generieke beleidskeuzes en er nog niet is voldaan aan de energiedoelen, is de of-vraag positief te beantwoorden; er is sprake van een noodzaak.

Ontwikkelingsperspectief (waar)

De provincie onderscheid zes ontwikkelingsperspectieven. Op voorhand sluit de provincie in geen van de zes ontwikkelingsperspectieven zonneparken uit. Het ligt echter niet voor de hand zonneparken te ontwikkelen binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Omdat het zonnepark niet binnen het NNN ligt, levert de waar-vraag geen belemmering op. Het plangebied ligt in het ontwikkelingsperspectief Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap (zie onderstaande figuur). Binnen dit ontwikkelingsperspectief geeft de provincie ruimte aan het ontwikkelen van zonneparken.

Figuur 10 Zonnepark Veneweg Wanneperveen gelegen in ontwikkelingsperspectief Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap

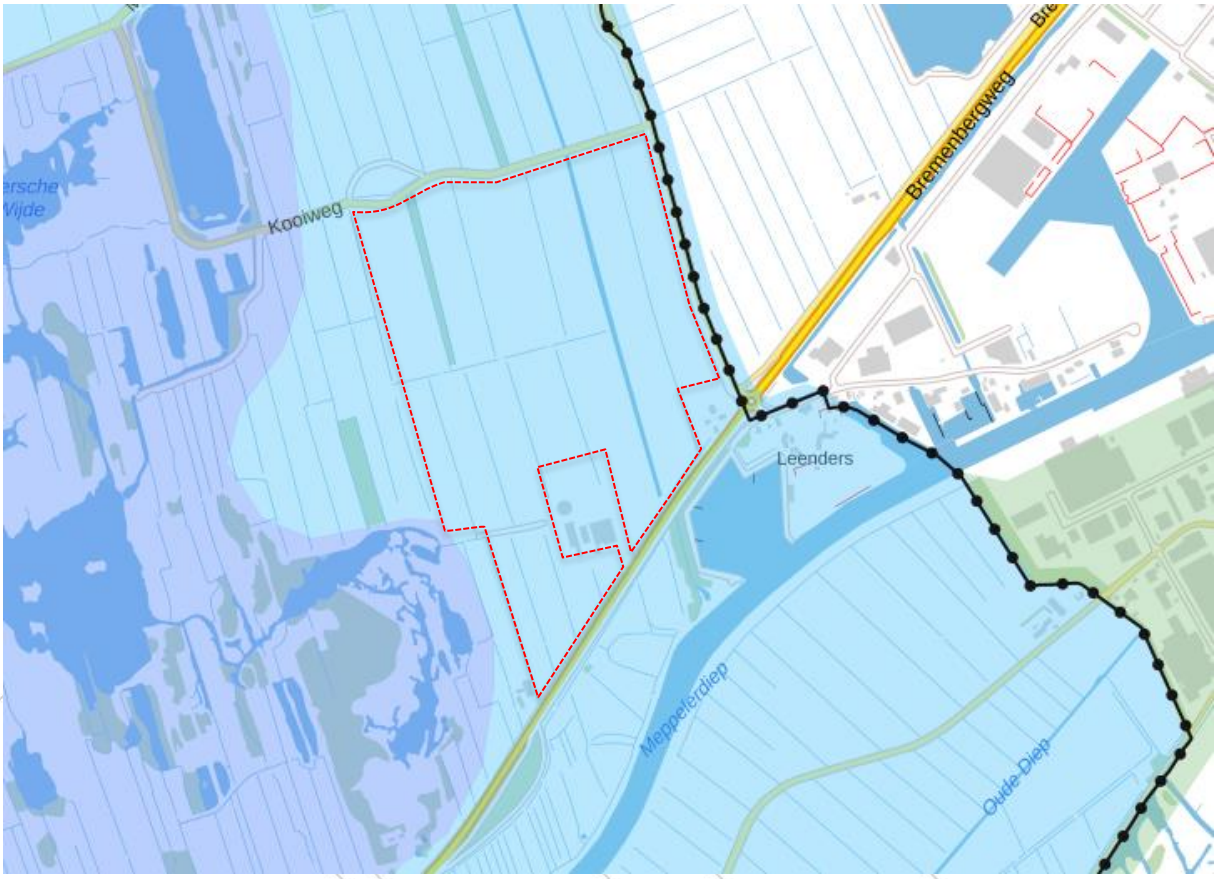
Gebiedskenmerken

Om een goede ruimtelijke inpassing van het zonnepark te waarborgen, worden in de Catalogus Gebiedskenmerken randvoorwaarden gesteld. Hierbij worden de volgende lagen onderscheiden:

1. Natuurlijke laag
2. Laag van het agrarisch cultuurlandschap
3. Stedelijke laag
4. Laag van de beleving

Ad 1 Natuurlijke laag

De gronden van het zonnepark liggen binnen de Laagveengebieden (in cultuur gebracht) (zie onderstaande figuur).

Figuur 11 Natuurlijke laag

<u>Norm Laagveengebieden</u>

- De laagveenrestanten krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van de waterkwaliteit en de natuurkwaliteit.
- De overige delen van de laagveengebieden krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op behoud van het veenpakket en het waterpeil is hier niet lager dan voor graslandgebruik noodzakelijk is.

Richting Laagveengebieden

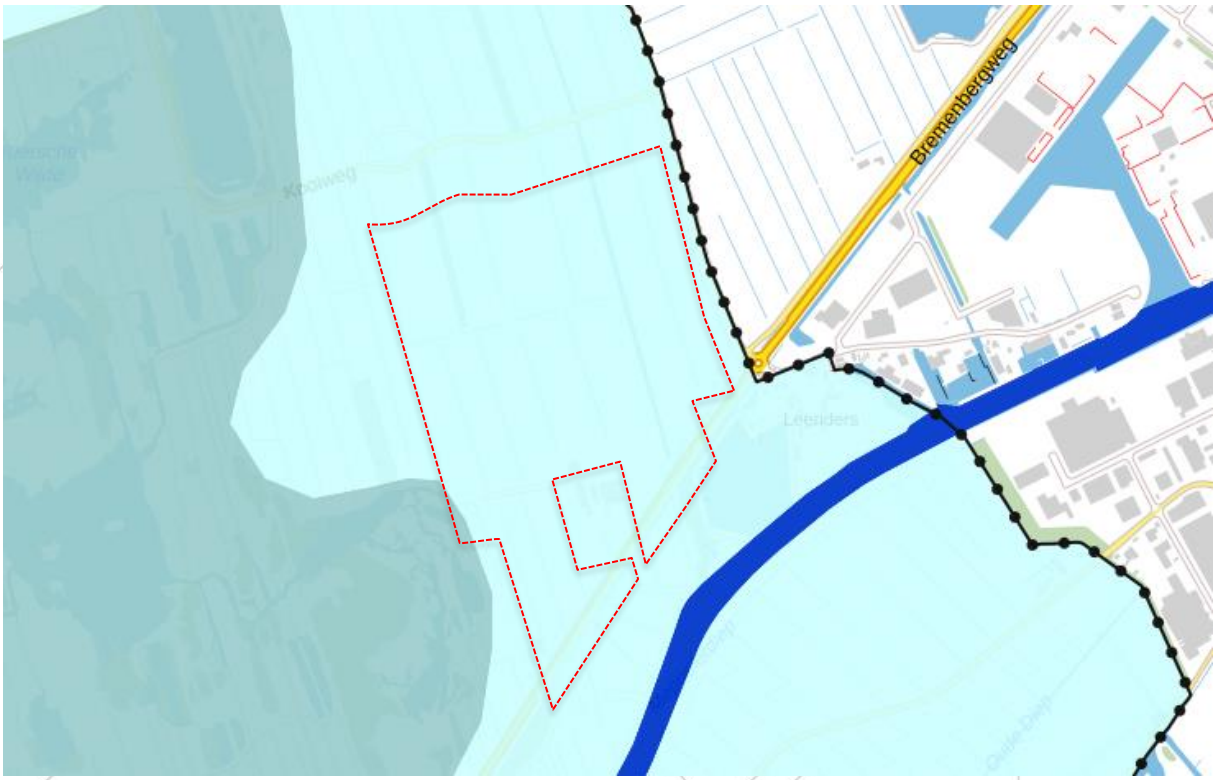
- Als ontwikkelingen plaats vinden in de laagveenrestanten, dan dragen deze bij aan verhoging van het waterpeil om bodemdaling en verdwijnen van het veenpakket tegen te gaan en, waar mogelijk, aan toename van natuurkwaliteit en het areaal levend laagveen.

Toetsing voorgenomen ontwikkeling aan natuurlijke laag

Voor de realisatie en beheer van het zonnepark is het niet noodzakelijk dat water afgevoerd wordt. Na realisatie is onderhoud met zware machines niet nodig. Doordat de ondergrond van het zonnepark niet wordt verhard, blijft de ondergrond geschikt om water vast te houden. De éénzijdige opstelling maakt dat de onder begroeiing naar verwachting vergelijkbaar zal zijn aan dat van kruidenrijk grasland. Hierdoor blijft ook het bodemleven op peil en ten opzichte van akkerland neemt dit mogelijk zelfs toe. Daarnaast kan de landschappelijke inpassing aansluiten op het natte karakter van de omgeving door bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers aan te leggen Er kan worden geconcludeerd dat het initiatief past binnen de kaders behorend bij de natuurlijke laag.

Ad 2 Laag van het agrarisch cultuurlandschap

De gronden van het zonnepark liggen in het laagveenontginningen gebied (zie onderstaande figuur). In dit landschap werden de gronden in de loop der jaren ontgonnen. Vanwege drooglegginsgeisen vanuit de landbouw wordt het waterpeil steeds lager gehouden; hierdoor verdampt (oxideert) veen en wat bodemdaling tot gevolg heeft.

Figuur 12 Laag van het agrarisch landschap

Norm laagveenontginningenlandschap

- De laagveenontginningen krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van de ter plaatse karakteristieke maat en schaal van de ruimte, met onderscheid tussen gebieden met grote open ruimtes en gebieden met een langgerekte kavelstructuur met beplanting.
- In de laagveenontginningen is het waterpeil niet lager dan voor graslandgebruik noodzakelijk is.
- De Polder Mastenbroek krijgt een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van het grootschalige open karakter met zijn wegen en lintengrid en aanliggende huisterpen en het patroon van dijken.

Richting laagveenontginngingenlandschap

- Als ontwikkelingen plaats vinden in de laagveenontginningen, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van het lint als karakteristieke bebouwingsstructuur.
- Het slotenpatroon en, waar aanwezig, de houtsingels als accentuering van de ruimtelijke structuur respecteren en versterken bij de verdere ontwikkeling van de agrarische functie.

Toetsing voorgenomen ontwikkeling aan agrarische laag

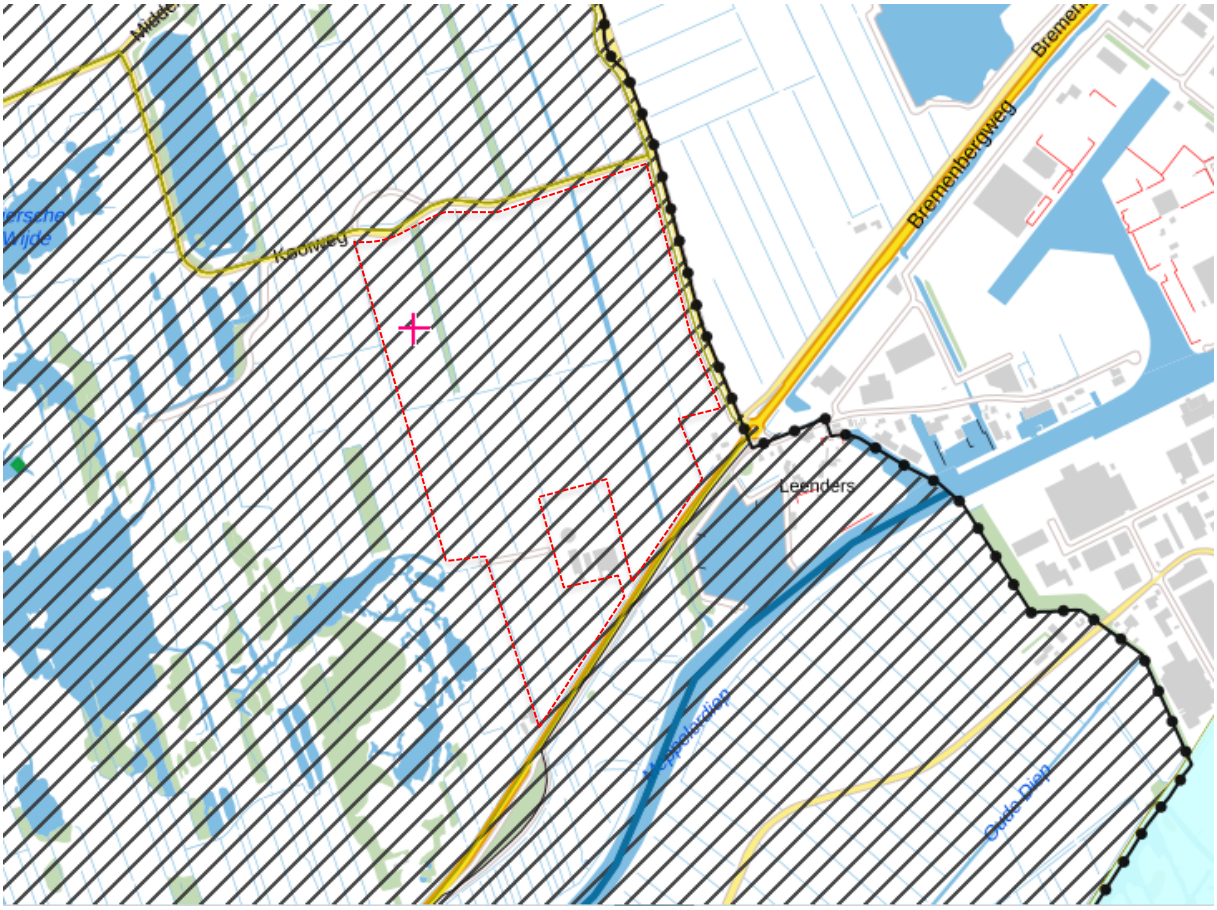
Het plangebied betreft een open landschap met daarin enkele opgaande elementen (bos en riet). Het inrichtingsplan is opgesteld dat hierbij aansluit: de lineaire structuren van de waterlopen behouden blijven en worden versterkt. Door het zonnepark in zijn totaliteit binnen één ruimte te realiseren, wordt aangesloten bij de aanwezige ruimtematen. Er kan worden geconcludeerd dat het initiatief past binnen de kaders behorend bij de agrarische laag.

Ad 3 Stedelijke laag

Het plangebied ligt in het buitengebied. Er zijn geen thema's van toepassing op het plangebied.

Ad 4 Laag van de beleving

In de laag van de beleving komen de natuurlijke, functionele en sociale processen bij elkaar. Het plangebied valt hierbij binnen een donkerte gebied (zie onderstaande figuur). Het geeft een indicatie van het 'buitengebied' van Overijssel, een plek waar het 's nachts nog echt donker is.

Figuur 13 Laag van de beleving

Norm donkerte:

- Geen

Richting donkerte:

- In de donkere gebieden alleen minimaal noodzakelijke toepassing van kunstlicht. Dit vereist het selectief inzetten en 'richten' van kunstlicht.
- Veel aandacht voor vermijden van onnodig kunstlicht bij ontwikkelingen in het buitengebied

Toetsing voorgenomen ontwikkeling aan de laag van de beleving

Voor het realiseren van het zonnepark is geen kunstlicht vereist. In tegenstelling, een zonnepark betreft een 'rustige' ontwikkeling waar weinig rond om heen gebeurt. De aanwezige donkerte wordt hierbij behouden. Er kan worden geconcludeerd dat het initiatief past binnen de kaders behorend bij de laag van de beleving.

Basisinspanning voor zonnevelden

Om aan de basisinspanning te voldoen, moet een inrichtingsplan worden opgesteld dat past binnen onderstaande drie schaalniveaus met bijbehorende ontwerpprincipes.

- *Schaalniveau 1: Het omringende landschap: aansluiten op karakteristieken van het gebied*
  Het inrichtingsplan voor het zonnepark is opgesteld zodat de aanwezige groene karakteristieken niet worden aangetast. Het zonnepark ligt zo laag mogelijk met een lage vorm van landschappelijke inpassing in het open landschap.

- *Schaalniveau 2: De directe omgeving: aansluiten op omgeving, maak randen met kwaliteit*
  Het plangebied ligt vrij geïsoleerd. De randen van het zonnepark worden landschappelijk ingepast door middel van een robuuste groenstructuur. Deze bestaat deels uit natuurvriendelijke oevers en deels uit opgaande beplanting in de vorm van groensingels.

- *Schaalniveau 3: Het zonneveld zelf: eenvoudige hekwerken en poorten, logische opstelling panelen, eenvoudige transformator- en bijgebouwen*
  De zonnepanelen worden op eenvoudige stellages geplaatst en hebben een maximale hoogte van 180 cm. Door deze geringe hoogte vallen ze minder op in het landschap. De panelen hebben daarnaast allemaal een zuidoriëntatie zodat het beeld rustig is. De omvormers en transformator staan als een geordend principe in het midden van het zonnepark. Door deze afstand tot aan het omliggende fietspad, springen deze minder in het oog. Het hekwerk dat wordt geplaatst bestaat uit een grofmazig hekwerk (geen spijlen) in een groene kleur. Hierdoor valt het hekwerk niet op. Daarnaast wordt het hekwerk en het zonnepark grotendeels gemaskeerd door de landschappelijke maatregelen. Het hekwerk wordt op circa 10 cm van de grond geplaatst zodat klein wild en uit het zonnepark kan migreren.

3.3.3 Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving

Gemeenten staan voor de uitdaging de Omgevingsvisie te vertalen naar de gemeentelijke praktijk. Binnen de randvoorwaarden uit de Omgevingsvisie hebben gemeenten de ruimte om eigen beleid te ontwikkelen. Eén van die hoofdlijnen van beleid is de zogenaamde Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving. Kort gezegd betekent dit dat er in het buitengebied ruimte is voor grootschalige uitbreidingen en nieuwe ontwikkelingen, meer dan in het Streekplan het geval was, mits die gelijk opgaan met verbeteringen van de ruimtelijke kwaliteit. Ontwikkelingsruimte en kwaliteitsprestaties moeten in evenwicht zijn.

Twee principes uit de Omgevingsvisie Overijssel vormen het vertrekpunt:

1. elke ontwikkeling dient bij te dragen aan een versterking van de ruimtelijke kwaliteit;
2. de ontwikkelingsruimte die men krijgt dient in evenwicht te zijn met investeringen (prestaties) in de ruimtelijke kwaliteit.

Uit punt twee volgt dat als met kwaliteitsprestaties op het ‘eigen erf’ (de basisinspanning ruimtelijke kwaliteit) dat evenwicht niet bereikt kan worden, er aanvullende kwaliteitsprestaties in de omgeving nodig zijn. Er is dan sprake van een meer gebiedsgerichte benadering. De Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving is dan van toepassing. Dit geldt voor nieuwe functies en grootschalige uitbreiding van bestaande functies in het buitengebied.

Afweging:

Het zonnepark kan worden gezien als een nieuwe en grootschalige functie in het buitengebied. Om die reden worden, naast het landschappelijk inpassen van het zonnepark, tevens extra investeringen in het landschap gedaan. Zo is er een verhouding van minimaal 80-20 aangehouden tussen de gronden die worden belegd met zonnepanelen en gronden waarop natuur/groen wordt gerealiseerd. Dit resulteert in extra, bredere, stroken landschappelijke inpassing aan de randen dan noodzakelijk vanuit inpassingsoogpunt bezien.

Hierbij wordt in totaal 6,8 hectare wordt ingezet voor landschappelijke inpassing. De inpassingsmaatregelen vinden met name langs de west- noord- en oostzijde plaats en bestaat voornamelijk uit natuurvriendelijke oevers in combinatie met ruigte/riet en kruidenrijk grasland.

Het grootste gedeelte van de inpassingsmaatregelen willen we in het kader van de KGO niet tijdelijk realiseren, maar permanent. Dit betekent dat de te ontwikkelen natuur niet enkel intact wordt gelaten tijdens de looptijd van het zonnepark, maar zal worden blijven behouden wanneer het zonnepark wordt opgeruimd. Concreet bestaan de permanente ingrepen uit:

- Kruidenrijk grasland (met name langs de watergangen en onderhoudspaden): 1,6 hectare;
- Ecologische oevers: 1 hectare;
- Ruigte met riet (lichtgroene vlakken langs de ecologische oevers): 2,3 hectare;
- Kruidenrijke ruigte met inheems struweel (aan noordzijde langs Kooiweg): 0,8 hectare.

Hiermee draagt de realisatie van het zonnepark bij aan **5,7 hectare** permanente natuur. De inpassingsmaatregel die niet permanent is, is de 1,1 hectare te ontwikkelingen hooiland aan de zuidzijde van het zonnepark (bruine vlakken). Dit bevindt zich namelijk na opruimen van het zonnepark op een locatie midden in de landerijen, wat niet logisch en praktisch is.

Daarnaast wordt de ondergrond onder de panelen 25 jaar lang extensief beheerd waardoor de biodiversiteit op de gronden (nu intensief gebruikt en bemest agrarisch grasland) zal worden verhoogd. Dit heeft op zijn beurt voordeel voor het gehalte stikstof in de grond en het verhogen van de biodiversiteit zal ook ten goede komen van het naastgelegen natuurgebied.

In het kader van de KGO wordt tenslotte nog een extra investering gedaan. Gedurende de looptijd van het zonnepark wordt het landschap en de biodiversiteit verder versterkt, door het agrarisch gebruik te extensiveren van de percelen tussen het zonnepark en de Zomerdijk/N375, die niet voor het zonnepark of landschappelijke inpassing worden gebruikt. Deze oppervlakte betreft circa 7,9 hectare. Deze gronden worden op dit moment intensief agrarisch gebruikt; bemest en beweid. De ecologische meerwaarde en aanwezige biodiversiteit is zeer gering te noemen (dit blijkt ook uit de natuurtoets). Als alternatief hierop worden de gronden extensief gebruikt en beheerd zodat aangesloten wordt bij het beeld dat aanwezig is verder naar het zuidwesten (kruiden- en faunarijk grasland).

Concreet wordt ingezet op botanische randen rondom de percelen en extensief beheerd grasland op de overige grond. Daarbij wordt het volgende beheer toegepast (sluit aan bij A05a Kruidenrijk grasland):

Botanische randen:

- de sloten worden duurzaam beheerd;
- langs de randen van de percelen beheren op botanische randen van 10 meter breed;
- op de botanische randen mag max 20 ton per ha ruwe mest worden uitgereden;
- de botanische randen worden extensief beheerd, max 2 keer per jaar maaien buiten broedseizoen (voor 1-4 en na 15-6);
- chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, tenzij noodzakelijk om (uitheemse) invasieve exoten te onderdrukken.

Overig extensief beheerd grasland

- de overige grond beheren als extensief beheerd grasland;
- dit grasland heeft een rustperiode tussen 1 april en 15 juni (geen beweiding, bewerking en bemesting);
- het grasland mag bemest worden vóór 1-4 en ná 15-6 met ruwe mest;
- beweiding is toegestaan tussen 15-6 en 1-4 met max 1 GVE per ha;
- maaien en afvoeren op het grasland tussen 15-6 en 1-4;
- grasland mag niet gescheurd, heringezaaid worden;
- chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, tenzij noodzakelijk om (uitheemse) invasieve exoten te onderdrukken.

Voor grondeigenaren die dit type beheer uitvoeren op gronden gelegen binnen de begrenzing van 'leefgebieden' in het Provinciaal Natuurbeheerplan, is het mogelijk subsidie aan te vragen. Voor dit type gebruik/beheer staat een vergoeding van € 1250,54 per hectare per jaar, voor de duur van 6 jaar. Aangezien de gronden echter niet binnen de begrenzing van het Provinciaal Natuurbeheerplan zijn gelegen, komen deze gronden niet in aanmerking voor subsidie. De locatie aangrenzend aan Natura2000 maakt echter wel dat dit vanuit natuur zeer interessant is. In het kader van de KGO zal PowerField zorg dragen dat gedurende de looptijd van het zonnepark, zijnde 25 jaar, deze gronden op dusdanige wijze worden gebruikt en beheerd. Uitgaande van een oppervlakte van circa 7,9 hectare, betekent dit dat er in het kader van de KGO een investering in het landschap wordt gedaan van circa € 1.250,54 * 7,9 hectare * 25 jaar = **€ 246.981,65.**

3.3.4 Contouren Programma Nieuwe Energie Overijssel 2017

In 2016 is de provincie Overijssel samen met kernpartners van start gegaan met de ontwikkeling van het Programma Nieuwe Energie Overijssel. Dit programma heeft als doel om in 2023 20% hernieuwbare energie te realiseren en besparings- en efficiencymaatregelen in verschillende sectoren te stimuleren. Hiertoe is een uitvoeringsstrategie opgesteld waarin wordt ingezet op besparing van energie en het opwekken van duurzame energie middels wind, zon en biomassa en geothermie. M.b.t. zonne-energie is de doelstelling 2-3 PJ in 2023. Dit betekent maximaal 1.000 ha aan oppervlak. Dat is minder dan 1% van het oppervlak van Overijssel. Als indicatieve verdeling is 40% op daken aangehouden en 60% in veldopstellingen. Van groot belang is om een sterk maatschappelijk en politiek

draagvlak hiervoor te verkrijgen. Het tijdig betrekken van stakeholders en een transparante open communicatie is hierbij essentieel om vertragingen te voorkomen.

Afweging

Het inactief draagt bij aan de doelstelling om hernieuwbare energie te realiseren. Stakeholders en inwoners zijn vanaf de start van het initiatief betrokken bij de planvorming.

3.3.5 Omgevingsverordening Provincie Overijssel

De Omgevingsverordening Overijssel 2017 regelt dat wat nodig is voor het belang uit de Omgevingsvisie. Het wordt ingezet om bepaalde essentiële onderdelen van het beleid juridisch te borgen. Gemeenten en waterschappen krijgen zoveel mogelijk ruimte daar zelf nadere invulling aan te geven. In de Omgevingsverordening zijn specifieke regels opgenomen voor de realisatie van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen:

Artikel 2.1.8 Kwaliteitsimpuls zonnevelden

lid 1

In de Groene Omgeving mogen zelfstandige opstellingen van zonnepanelen uitsluitend worden toegestaan als tijdelijk (mede)gebruik van de gronden.

Afweging

Het zonnepark wordt voor 25 jaar geëxploiteerd. De ondergrond wordt op extensieve wijze beheert (om natuurwaarden te creëren) door middel van schapen. Doordat daarnaast het land niet meer intensief agrarisch gebruikt wordt zal deze minder inklinken en een gedeeltelijke bijdrage leveren aan het tegengaan van veenoxidatie. Tenslotte wordt met het zonnepark tevens extra natuur aangelegd. Ook wordt de ondergrond van het zonnepark niet meer bemest en worden er geen gewasbestrijdingsmiddelen gebruikt. Hierdoor ontstaat een grotere biodiversiteit onder de panelen. Er is dus sprake van meervoudig gebruik van de gronden. Geconcludeerd kan worden dat het plan past binnen lid 1.

lid 2

Bestemmingsplannen voorzien uitsluitend in de opstelling van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen in de Groene Omgeving als de maatschappelijke meerwaarde is aangetoond én is aangetoond dat het verlies van ecologische en/of landschappelijke waarden in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving.

Afweging

De maatschappelijke meerwaarde van het zonnepark zit hem allereerst in de aantoonbare behoefte aan duurzame energie. Initiatiefnemer zal daarnaast een inkoopactie opzetten waarbij getracht wordt om zoveel daken vol te leggen met panelen. Uit het ecologisch onderzoek en AERIUS berekening die zijn uitgevoerd (zie hoofdstuk 4) blijkt dat er geen

negatieve gevolgen zijn voor flora en fauna. Tenslotte wordt op verschillende plekken nieuwe natuur ontwikkeld. Daarmee wordt ook een maatschappelijke meerwaarde gecreëerd. Geconcludeerd kan worden dat het plan past binnen lid 2.

lid 3

De maatschappelijke meerwaarde als bedoeld in lid 2 moet worden onderbouwd vanuit de volgende criteria:

a) de mate waarin sprake is van meervoudig ruimtegebruik;
b) maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken en/of te compenseren;
c) de mate waarin wordt aangesloten op de karakteristieken van het gebied;

Afweging

Zie voorgaande alinea. Er is sprake van meervoudig ruimtegebruik doordat duurzame energie wordt opgewekt in combinatie het gedeeltelijk tegengaan van veenoxidatie en ontwikkeling van natuurwaarden onder, tussen en naast de panelen. Om de impact te beperken worden investeringen in het landschap gedaan. Hierdoor wordt het zonnepark landschappelijk ingepast. Deze passen bij de karakteristieken van het gebied, zoals ook blijkt uit de beleidsanalyse en het inrichtingsplan. Geconcludeerd kan worden dat het plan past binnen lid 3.

lid 4

In aanvulling op het gestelde onder 2 geldt voor nieuwe ontwikkelingen die plaatsvinden op gronden die vallen binnen het ontwikkelingsperspectief Ondernemen met Natuur en Water en die niet zijn aangeduid als Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)), geldt de voorwaarde dat de compensatie door investeringen ter versterking van ruimtelijke kwaliteit in de omgeving gericht moeten zijn op de versterking van de kwaliteit van natuur, water en landschap.

Afweging

Het plangebied ligt niet op gronden met ontwikkelingsperspectief Ondernemen met Natuur en Water of binnen het NNN. Lid 4 is dan ook niet van toepassing.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Coalitieakkoord 2018-2022 ‘Door verbinding naar resultaat’

In het coalitieakkoord heeft de coalitie doelen opgenomen die zij in de periode 2018-2022 wil verwezenlijken. Daarbij zijn 5 programma’s en 10 prioriteiten vastgesteld. Eén van de programma’s betreft duurzaamheid. Steenwijkerland heeft daarbij een visie/droom om een duurzame ontwikkeling van woon- leef en werkomgeving te mogelijk te maken voor huidige en toekomstige generaties. Het zet daarbij in op een energie-neutrale gemeente en wil een voorbeeld worden op het gebied van

duurzaamheid. Daarbij worden ambitie en daadkracht getoond. Grootschalige opwekking van energie wordt mogelijk gemaakt door heldere kaders. Uitgangspunt is dat de lasten en lusten eerlijk worden verdeeld. Draagvlak en inpassing in de omgeving wegen daarbij zwaar. Prioriteit 4 betreft het aanjagen van de opwekking van duurzame energie. Daarbij heeft de gemeente de volgende ambitie:

> *Ons streven is een energieneutraal Steenwijkerland. Daarvoor is het nodig om lokaal meer duurzame energie op te wekken. De insteek is om de energietransitie vast te pakken. De markt is gretig als het gaat om zonneparken, maar kaders ontbreken vanuit gemeentelijk beleid. We willen de kaders regelen volgens het principe: 'ja, mits het ruimtelijk past en de lusten en lasten eerlijk verdeeld zijn'.*

Dit zal leiden tot een aantal resultaten waaronder vastgestelde kaders voor grootschalige energieopwekking met daarin een goede verdeelsleutel tussen lusten en lasten, zoals draagvlak, landschappelijke inpassing en financiële baten.

Het plan voor het zonnepark past binnen het streven in het coalitieakkoord om tot een energie-neutrale gemeente te komen. Het is één van meerdere toekomstige projecten die hier een bijdrage aan leveren. Door middel van overleg met diverse stakeholders en het aanpassen van het plan op wensen/behoeften is draagvlak voor het plan gecreëerd. Geconcludeerd kan worden dat het plan past binnen de doelstelling van het coalitieakkoord.

3.4.2 "Ruimte voor zonnepanelen op (Steenwijker)land"

Op 21 mei 2019 heeft de raad het beleid m.b.t. zonneparken aangenomen. De gemeente Steenwijkerland wil met haar beleid haar bijdrage leveren naar een energieneutraal Steenwijkerland. Dit beleid past in het programma Duurzaam, onderdeel van het Coalitieakkoord 2018-2022, waarin is opgenomen dat particulieren en bedrijven in staat worden gesteld om lokaal meer energie op te wekken. De gemeente realiseert zich dat om haar doelstellingen op het gebied van duurzaamheid te realiseren het noodzakelijk is om naast de al bestaande mogelijkheid tot realisatie van zonnepanelen op dak, ruimte te bieden aan zonnepanelen op land. Met het stellen van een maximum voor de eerste fase, zijnde 406 TJ (staat gelijk aan 125 Ha) kan een start worden gemaakt met het verduurzamen/opwekken van duurzame energie en kan gebruik worden gemaakt van de huidige kansen (SDE+ subsidie).

Onderdeel van het beleid is dat de lasten en de lusten voor de omgeving eerlijk worden verdeeld.

<u>Afweging</u>

De gemeente Steenwijkerland hanteert bij de uitvoering van het beleid de zogenaamde zonneladder. De zonneladder geeft de voorkeursvolgorde aan voor het opwekken van zonne-energie. Het initiatief valt hierbij in trede 3. Hieronder wordt een motivering gegeven voor het toepassen van de zonnelader.

Trede 1: bestaand bebouwd gebied op daken dan wel in de groene omgeving op bestaande bouwvlakken

Niet alle daken zijn geschikt voor het plaatsen van zonnepanelen. Voor de daken die wél geschikt zijn, zijn verschillende stimuleringsregelingen in het leven geroepen om eigenaren van panden te bewegen zonnepanelen te plaatsen op daken.

- In de gemeente Steenwijkerland kan aanspraak worden gemaakt op het BNG Duurzaamheidsfonds. Dit fonds verstrekt leningen aan ondernemers die een bijdrage aan onder andere de verduurzaming van het milieu (plaatsen van zonnepanelen).
- Landelijk en dus ook in Steenwijkerland is de Energiebespaarlening van het Nationaal Energiebespaarfonds beschikbaar. Met deze lening kunnen energiebesparende maatregelen gefinancierd worden. Voor huishoudens die niet zelf over de financiële middelen beschikken om zonnepanelen te plaatsen, biedt deze lening uitkomst.
- De gemeente Steenwijkerland biedt maatschappelijke organisaties de mogelijkheid een duurzaamheidslening af te sluiten voor duurzame projecten op het gebied van energiebesparing en/of opwekking van duurzame energie door middel van bijvoorbeeld zonnepanelen.
- De provincie Overijssel biedt tevens een (zakelijke) stimuleringsregeling (geldlening) die gebruikt kan worden om een pand te verduurzamen.
- PowerField zal, bij aanvang van de bouw van het zonnepark, een gezamenlijke inkoopactie opzetten om huishoudens en bedrijven over de streep te trekken ook zonnepanelen te plaatsen. Door de schaalgrootte van het zonnepark heeft PowerField inkoopvoordeel bij het inkopen van zonnepanelen. Hierdoor kunnen ook derden uit de omgeving tegen een voordelig tarief zonnepanelen inkopen.

Ondanks dit scala aan mogelijkheden om te stimuleren dat zoveel mogelijk daken worden vol gelegd met zonnepanelen, is dit niet afdwingbaar door de gemeente of initiatiefnemer. In de praktijk wordt zeker een toename van zonnepanelen op daken gezien, maar zullen de landelijke en regionale doelen met betrekking tot CO^2 reductie en opwekking van duurzame energie niet worden gehaald door enkel in te zetten op trede 1 van de zonneladder.

Overigens wordt het dakoppervlak van de bestaande agrarische opstallen belegd met zonnepanelen. Daarnaast maakt een kortingsactie op zonnepanelen deel uit van het aanbod aan financiële participatie. Met dit aanbod hoopt PowerField meer huiseigenaren over de streep te trekken zonnepanelen te plaatsen op hun eigen dak. Op deze wijze hoopt PowerField meer huiseigenaren te enthousiasmeren om zonnepanelen op hun eigen dak te plaatsen.

Trede 2: in bestaand bebouwd gebied op bedrijventerreinen en braakliggende gronden

Binnen de gemeente Steenwijkerland zijn er woonwerk-kavels en woonkavels te koop in Ossenzijl, Oldemarkt, Willemsoord, Steenwijk, Scheerwolde, Giethoorn Noord, Blokzijl, Vollenhove, Sint Jansklooster en Heetveld. Deze kavels zijn bedoeld voor het bouwen van een woning of bedrijfspand. De gehanteerde grondprijzen maken een financieel haalbare business-case niet mogelijk. Daarnaast is de vraag naar deze kavels de afgelopen jaren toegenomen waardoor deze kavels benut zullen worden voor het eigenlijke doel, niet zijnde het plaatsen van zonnepanelen t.b.v. het opwekken van duurzame energie.

Binnen de gemeente Steenwijkerland zijn meerdere bedrijventerreinen gelegen. Een groot gedeelte van deze bedrijventerreinen is reeds volledig benut. Het plaatsen van een zonnepark is hier praktisch niet mogelijk. Binnen een aantal bedrijventerreinen zijn niet alle kavels benut. Ook voor deze terreinen geldt echter dat de gehanteerde grondprijzen een financieel haalbare business-case niet mogelijk maken. Daarnaast is de vraag naar deze kavels de afgelopen jaren toegenomen waardoor deze kavels benut zullen worden voor het eigenlijke doel, niet zijnde het plaatsen van zonnepanelen t.b.v. het opwekken van duurzame energie.

Trede 3: aanvullend in de groene omgeving, niet zijnde natuur.

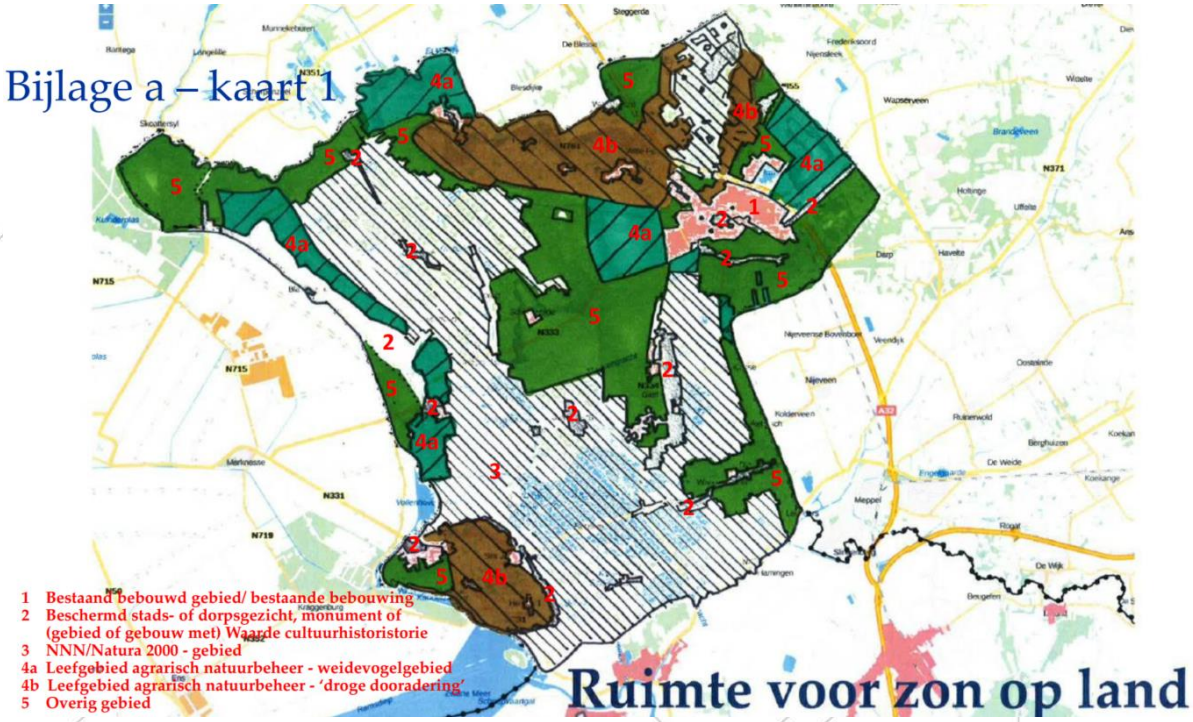
Omdat de opgave van 125 hectare niet enkel binnen trede 1 en 2 kunnen worden gerealiseerd, kan worden gekeken naar trede drie. Voor deze trede zijn nadere regels opgenomen in het beleid, die hieronder worden toegelicht.

De inpasbaarheid van zonnevelden op land

Bij de beoordeling van initiatieven voor zonnevelden (opstellingen van zonnepanelen op land (en de eventuele watervlakken hierbinnen)) maken we onderscheid in de WAAR- en de HOE-vraag: WAAR het past en HOE het uitgevoerd kan worden.

WAAR het past

Voor het beantwoorden van de WAAR-vraag maken we gebruik van de kaart 'Ruimte voor zonnepanelen op (Steenwijker)land'. Zie hiervoor kaart 1 en bijbehorende legenda in onderstaande figuur.

Figuur 14: Weergave beleid zonneparken

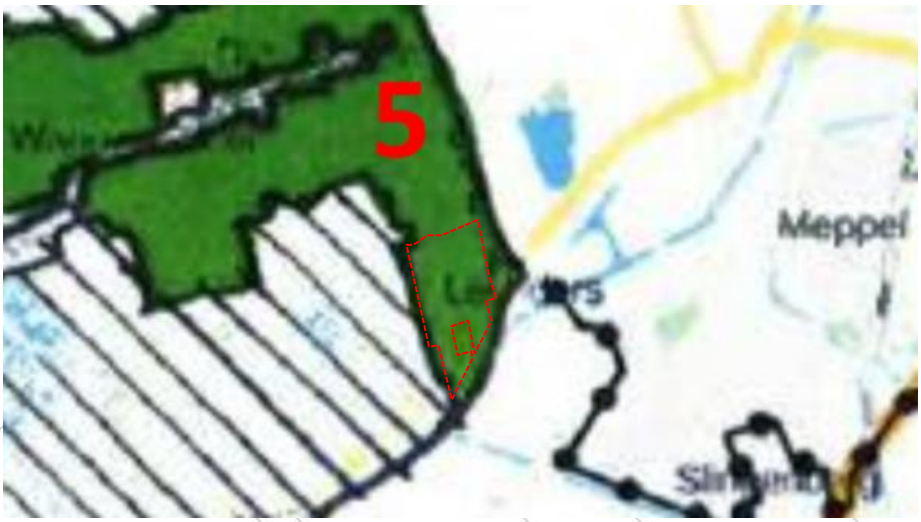
Strekking van het beleid:

In dit gebied is ruimte voor opstellingen van zonnepanelen op land, mits de mogelijkheden om dakvlak(ken) of ruimte binnen bouwvlak(ken) te benutten voor zonnepanelen worden meegenomen; daarbij worden ook de mogelijkheden om werk met werk te maken onderzocht (denk bijvoorbeeld aan asbest eraf, zon er op).

Toelichting (waarom?):

- We willen zuinig en zorgvuldig omgaan met het agrarisch gebied.
- De Groene Omgeving is ook van betekenis voor de kwaliteit van de leefomgeving, voor een goed vestigingsklimaat voor wonen en werken en voor de regionale economie (denk aan toerisme – werkgelegenheid).

Het zonnepark is gelegen binnen gebied 5, overig gebied, zie onderstaande figuur. Hierbinnen zijn zonneparken toegestaan. Op het dak van het aanwezige agrarische bedrijf zullen ook zonnepanelen worden geplaatst. Met dit initiatief wordt dus voldaan aan de eis om naast het plaatsen van zonnepanelen op gronden, in dat geval ook de beschikbare ruimte binnen het bouwvlak (dakvlak) zo optimaal mogelijk te benutten.

Figuur 15: Het plangebied is gelegen in gebied 5, overig gebied

HOE het uitgevoerd kan worden

De gebiedskenmerken spelen een belangrijke rol bij de vraag HOE een initiatief ingepast kan worden. Onder gebiedskenmerken verstaan we de ruimtelijke kenmerken van een gebied of landschapstype die bepalend zijn voor de karakteristiek en kwaliteit van dat gebied of landschapstype.

Bij het opstellen van het inrichtingsplan is gekeken naar de gebiedskenmerken. Tevens is het inrichtingsplan opgesteld met de input van de provincie, het waterschap en andere belanghebbenden. Er zijn diverse maatregelen genomen om de impact op het landschap en ecologie te beperken. Er wordt

permanente en tijdelijke natuur aangelegd om het zonnepark landschappelijk in te passen en natuurwaarden te verbeteren.

Lokale lasten en lusten in balans door een lokale afdracht

De gemeente Steenwijkerland vindt het belangrijk dat een deel van de baten, vanwege de maatschappelijke impact, voor het gebied beschikbaar komt. Hierbij wordt een afdracht gevraagd. De berekening van deze afdracht is als volgt:

Nominaal DC Vermogen van de installatie (in Megawattpiek) x max. € 1.000,- per jaar (gedurende de periode van 15 jaar). Het nominaal DC Vermogen van de installatie wordt berekend door het aantal panelen te vermenigvuldigen met het nominaal vermogen in Wp per paneel.

100% van de afdracht dient met het omliggende gebied (zeg maar de belanghebbenden rondom het initiatief) worden ingezet met als doel zo breed mogelijk draagvlak verkrijgen voor het plan. Een calculatie met een bijbehorend plan waaruit blijkt hoe deze middelen lokaal worden ingezet dient onderdeel te zijn van de vergunningaanvraag.

PowerField zal omwonenden op de volgende wijzen laten meeprofiteren van de realisatie:

1. Dorpszonnepark
2. Zonnepanelen tegen inkoopprijs

Ad. 1 Dorpszonnepark

PowerField wil zich inzetten om de baten voor de gehele duur van de vergunning, 25 jaar, ten goede laten komen van de lokale gemeenschap. Dit is dus langer dan de 15 jaar zoals opgenomen in het gemeentelijk beleid.

PowerField wil daarom een gedeelte van het zonnepark als dorpszonnepark turnkey opleveren aan de lokale gemeenschap en waarvan de revenuen ten goede komen aan de inwoners van Wanneperveen om de directe omgeving van het plangebied. De grootte van het zonnepark zal gelijk overeenkomen met het gemiddelde huidige elektriciteitsverbruik van de permanent in Wanneperveen woonachtig zijnde huishoudens (dus bijvoorbeeld geen vakantiewoningen).

Alle huishoudens die permanent woonachtig zijn binnen postcodegebied 7946 en aan de Zomerdijk op het bedrijventerrein van Meppel, zullen eigenaar worden van dit zonnepark. Binnen postcodegebied 7946 zijn 765 huishoudens woonachtig (bron www.cbs.nl), zie onderstaande figuur.

Perioden	Huishoudenssamenstelling				
Onderwerp	2020				
Postcode	Totaal particuliere huishoudens	Eenpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden met kinderen	Meerpersoonshuishouden zonder kinderen	
Particuliere huishoudens 7946	aantal	765	240	250	275

Bron: CBS

Figuur 16 Aantal huishoudens in Wanneperveen (bron CBS.nl)

In totaal betekent dit dat circa 775 huishoudens eigenaar zullen worden van het zonnepark. Vervolgens zijn er twee keuzes:

- Gebruik maken van de SDE++ regeling.
- Gebruik maken van de Regeling Verlaagd Tarief (voorheen postcoderoosregeling).

In overleg met een te kiezen bestuur van het zonnepark zal worden bekeken voor welke van de twee mogelijkheden wordt gekozen. Uitgangspunt is het gebruik maken van de SDE++ regeling. Samen met de aandeelhouders kan jaarlijks worden besloten waaraan opbrengsten van het zonnepark worden besteed: geheel ten goede aan de individuele huishoudens of ook een gedeelte aan algemene maatschappelijke zaken.

PowerField stelt voor om het gedeelte van de afdracht als eigen vermogen te investeren in het dorpszonnepark. Het voordeel van deze opzet is dat geen enkele inwoner van Wanneperveen daadwerkelijk hoeft te investeren in het zonnepark. De revenuen komen echter wel bij de lokale gemeenschap terecht. En dat voor 25 jaar.

Daarnaast wordt de afdracht niet in 15 opvolgende jaren gedaan, maar wordt dit naar voren in de tijd gehaald waardoor vanaf de start van de exploitatie de opbrengsten ten goede komen van de gemeenschap. Financieel gezien is dit voor de lokale gemeenschap interessanter dan wanneer dit wordt uitgesmeerd over 15 jaar.

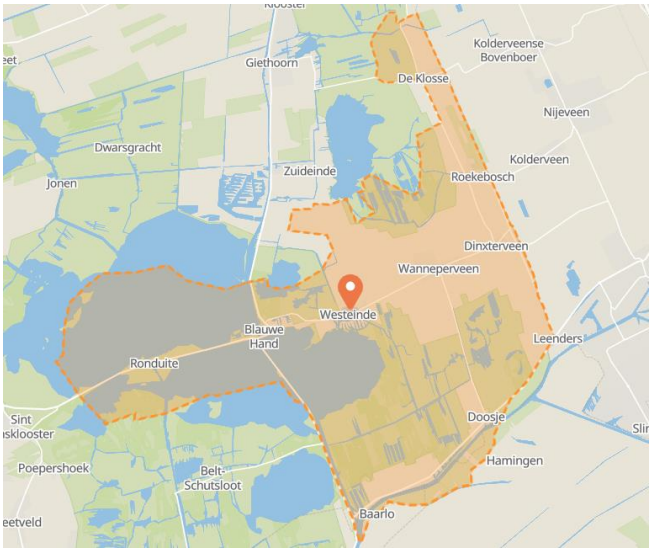
De algehele ontwikkeling en realisatie van het zonnepark neemt PowerField kosteloos voor haar rekening. Dit betreft de planontwikkeling (vergunningen, inrichtingsplan, onderzoeken), het verzorgen van de subsidieaanvraag en ten slotte bouw van het zonnepark. Na oplevering zal het zonnepark turnkey worden overgedragen.

Ad. 2 Zonnepanelen tegen inkoopprijs

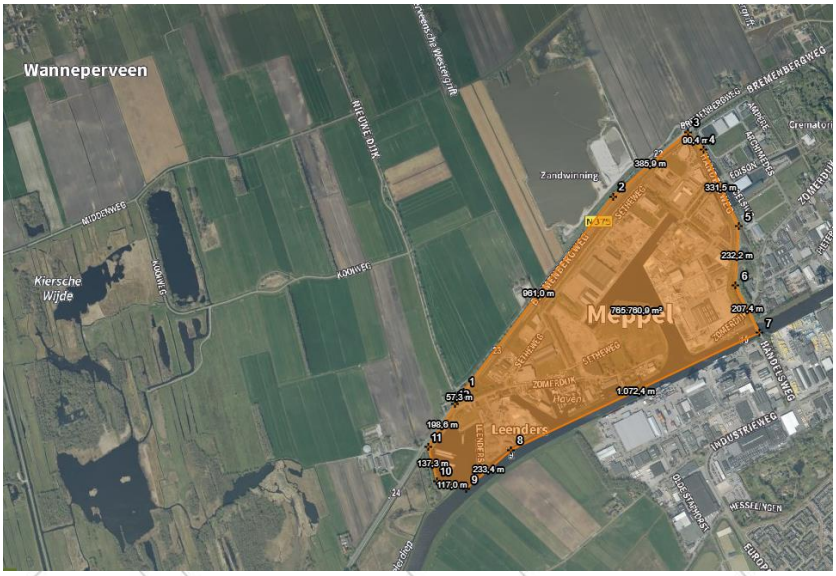
Het dorpszonnepark betreft een initiatief waarbij de revenuen maximaal terecht komen bij de lokale bevolking. Het is gebaseerd op de afdracht zoals vastgelegd in het beleid van de gemeente.

Boven op de verplichte afdracht zal PowerField een extra actie opstarten: zonnepanelen tegen inkoopprijs.

Op het moment van de bouw van het zonnepark, zal een groot aantal zonnepanelen benodigd zijn. Door deze schaalgrootte is het mogelijk zonnepanelen tegen scherp tarief in te kopen. PowerField wil omwonenden van het zonnepark en inwoners van het dorp Wanneperveen mee laten liften op dit inkoopvoordeel. Omdat PowerField ook de lokale werkgelegenheid wil stimuleren zal de installatie van de zonnepanelen zelf zoveel mogelijk worden gedaan met lokale installateurs.

Figuur 17 Gebied Wanneperveen dat in aanmerking komt voor de inkoopactie

Figuur 18 Gebied van Meppel dat in aanmerking komt voor de inkoopactie

4. Omgevingsaspecten

4.1 Archeologie

Wettelijk kader

Voor ondertekening van het verdrag van Malta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet zichtbare deel van het cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. De Monumentenwet en haar opvolger, de Erfgoedwet, regelen hoe met archeologische vindplaatsen en zichtbare monumenten moet worden omgegaan. Het streven is om deze belangen tijdig bij de planvorming te betrekken. Het streven is om deze belangen tijdig bij de planvorming te betrekken. De Erfgoedwet bundelt en wijzigt een aantal wetten op het terrein van cultureel erfgoed. De kern van deze wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ).

Afweging

In de Beheersverordening *Buitengebied Steenwijkerland 2014* is voor een gedeelte van het projectgebied de bestemming Archeologie 2 opgenomen. Binnen deze bestemming dient archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd bij:

- Bouwwerken groter dan 2.500 m²
- Werkzaamheden die dieper gaan dan 50cm beneden maaiveld en een grotere oppervlakte dan 2.500 m² beslaan.

Voor de bouw van het zonnepark zelf zijn geen grootschalige bodemingrepen aan de orde; de zonnepanelen worden op stellages (palen) gerealiseerd. Daarnaast worden enkele bouwwerken zoals omvormers, een opslagcontainer en een onderstation geplaatst, maar deze worden niet binnen de bestemming archeologie 2 geplaatst. Ook worden op geringe diepte enkele sleuven gegraven voor het in de grond leggen van de kabels. Langs de Nieuwendijk wordt een natuurvriendelijke oever gegraven maar deze oppervlakte hiervan overschrijdt de 2.500 m² niet. Vanwege de geringe bodemingrepen is een archeologisch onderzoek dan ook niet aan de orde voor deze locatie.

Figuur 19 Archeologische verwachtingswaarde

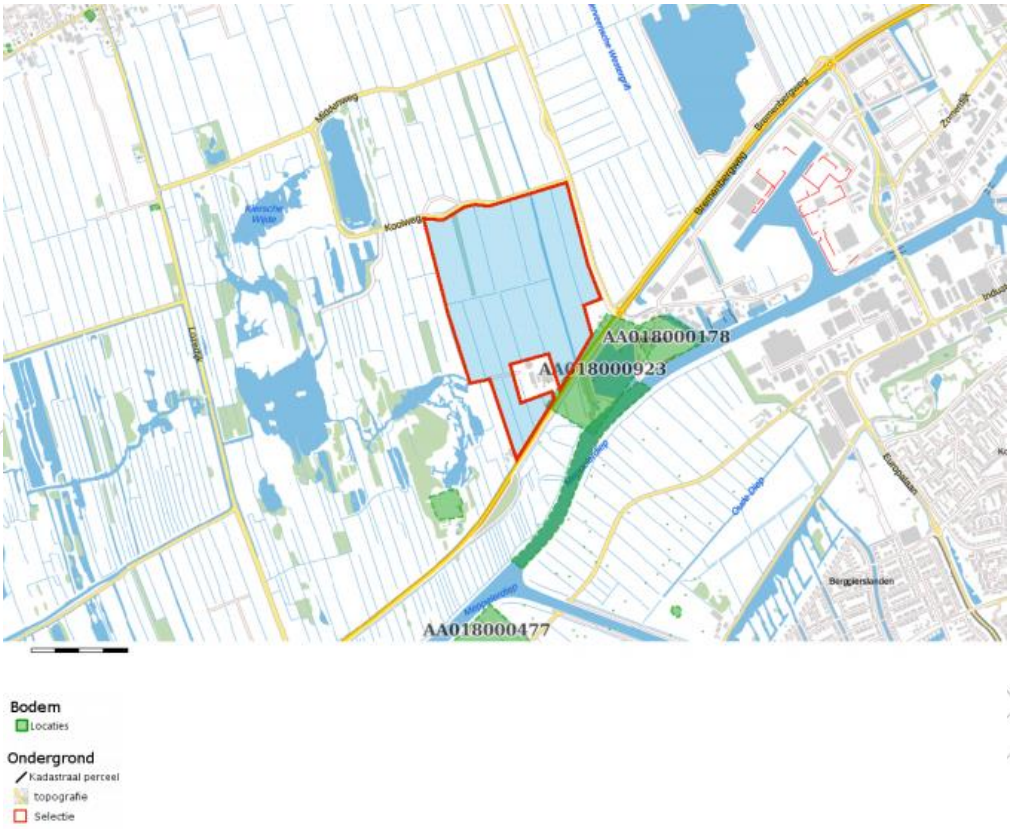
4.2 Bodem

Wettelijk kader

Voor de bodemkwaliteit geldt de Wet bodembescherming (Wbb) en het (bijbehorende) besluit bodemkwaliteit. Gestreefd wordt naar een duurzaam gebruik van de bodem. Bij een ruimtelijk plan moet de bodemkwaliteit van het betreffende gebied inzichtelijk worden gemaakt. Het uitgangspunt wat betreft de bodem in het projectgebied is, dat de kwaliteit ervan zodanig moet zijn dat er geen risico's zijn voor de volksgezondheid bij het gebruik van het projectgebied voor de voorgenomen functie.

Afweging

Het zonnepark wordt gevormd door bouwwerken, waar geen personen verblijven. Daarnaast zijn bij de aanleg geen grootschalige bodemingrepen aan de orde. Er wordt geen grond van het terrein afgevoerd en er wordt gewerkt met een gesloten grondbalans. Ter plaatse van het projectgebied is op grond van het informatie van de provincie (https://overijssel.omgevingsrapportage.nl) geen sprake van historisch bekende activiteiten, onderzoeken en/of saneringen. Gelet op het huidige agrarische gebruik worden ook geen ernstige verontreinigingen verwacht. Het milieuaspect bodem vormt daarmee geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit project.

Figuur 20 Omgevingsrapportage plangebied

4.3 Cultuurhistorie

Wettelijk kader

Als gevolg van het rijksbeleid ten aanzien van de monumentenzorg, is per 1 januari 2012 een wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening van kracht. De wijziging betreft artikel 3.1.6, tweede lid, onderdeel a, als gevolg waarvan alle cultuurhistorische waarden uitdrukkelijk dienen te worden mee gewogen bij het vaststellen van ruimtelijke plannen. Dit betekent dat in aanvulling op de archeologische aspecten nu ook de overige cultuurhistorische waarden moeten worden betrokken in het onderzoek.

Afweging

Het gebied heeft geen bijzondere cultuurhistorische waarden. Ten behoeve van het project is een inpassingsplan opgesteld waarmee het zonnepark op landschappelijk wordt ingepast. Omdat met dit inpassingsplan wordt gezorgd voor een goede inpassing van het project in het gebied en er in projectgebied en de omgeving daarvan geen bijzondere cultuurhistorische waarden aanwezig zijn, vormt het aspect cultuurhistorie geen belemmering voor het onderhavige projectvoornemen.

4.4 Ecologie

Wettelijk kader

Voor het projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van natuurbescherming relevant: de Wet natuurbescherming (Wnb) en de provinciale Omgevingsvisie en -verordening. De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden. In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Overijssel uitgewerkt in de Omgevingsvisie en de bijbehorende Omgevingsverordening.

Afweging:

Om te onderzoeken of het zonnepark negatieve gevolgen heeft in het kader van de Wet Natuurbescherming, is een natuurtoets uitgevoerd (opgenomen in bijlage 3A). Hieronder wordt volstaan met de conclusies.

Gebiedsbescherming

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties, omdat de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland geen externe werking kent in Overijssel. Gelet op de aard en omvang van de voorgenomen activiteiten, en de ligging nabij het Natura 2000-gebied De Wieden, kan een negatief effect niet uitgesloten worden. Geadviseerd wordt een stikstofberekening uit te voeren m.b.v. het programma Aerius Calculator, omdat de uitkomst van dit programma houdbaar is in een juridische procedure (in paragraaf Luchtkwaliteit zijn de uitkomsten van het AERIUS-berekening opgenomen).

Soortenbescherming

Het plangebied vormt functioneel leefgebied voor verschillende beschermde grondgebonden zoogdier-, amfibieën-, vleermuis-, vis- en vogelsoorten. Deze soorten benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar mogelijk nestelen er jaarlijks vogels, bezetten grondgebonden zoogdieren er een vaste rust- en voortplantingsplaats, planten beschermde vissen zich voort en bezetten amfibieën er een (winter)rust- en voortplantingsplaats. Het plangebied vormt geen functioneel leefgebied voor beschermde ongewervelden en reptielen. Vleermuizen benutten het plangebied uitsluitend als foerageergebied omdat potentieel geschikte verblijfplaatsen ontbreken.

In het plangebied nestelen alleen vogelsoorten waarvan uitsluitend het bezette nest beschermd is, niet het oude nest of de nestplaats. Bezette vogelnesten zijn beschermd en mogen niet beschadigd of vernield worden. Gelet op de aard van de werkzaamheden kan geen ontheffing verkregen worden voor het beschadigen of vernielen van bezette vogelnesten. Werkzaamheden die leiden tot het beschadigen of vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode uitgevoerd te worden of er dient een broedvogelscan uitgevoerd te worden om te voorkomen dat bezette vogelnesten negatief beïnvloed.

Voor de amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten, die vaste rustplaats in het plangebied bezetten of die mogelijk gedood worden als gevolg van de voorgenomen activiteiten, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen ‘doden’ en het ‘beschadigen en vernielen van vaste rust- en/of voortplantingsplaats’. Deze vrijstelling is van toepassing omdat er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling. Deze vrijstelling geldt niet voor de (mogelijk) in het plangebied voorkomende beschermde vissen. Echter, door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten worden beschermde vissen niet negatief beïnvloed.

Het aantasten van de functie van het plangebied als foerageergebied voor de in het plangebied voorkomende vogel-, en grondgebonden zoogdiersoorten, leidt niet tot wettelijke consequenties.

Conclusie

Het plangebied bestaat grotendeels uit intensief beheerd agrarisch cultuurland (grasland) en voor een klein deel uit open water met oever en een houtsingel met onder begroeiing van brandnetel en andere ruigte.
Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, wordt het plangebied niet als een geschikte groeiplaats voor beschermde plantensoorten beschouwd, maar wel als potentieel geschikt functioneel leefgebied voor verschillende beschermde diersoorten beschouwd.

De voorgenomen activiteiten worden gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten[1] geldt in Overijssel een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden' en het 'opzettelijk beschadigen en vernielen van de rust- en voortplantingsplaats', als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Voor beschermde soorten waarvoor die vrijstelling niet geldt, is een ontheffing vereist om ze te mogen verwonden en doden en om opzettelijk rust- en voortplantingslocaties te beschadigen en te vernielen.

Mits bezette vogelnesten niet beschadigd of vernield worden, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van soortbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren in overeenstemming met wet- en regelgeving voor beschermde soorten.

Een negatief effect op het Natura 2000-gebied De Wieden, kan op basis van deze Quickscan natuurwaardenonderzoek, niet uitgesloten worden. Geadviseerd wordt een stikstofberekening uit te voeren. Op basis van de uitkomst van dat onderzoek kunnen de wettelijke consequenties in het kader van gebiedsbescherming vastgesteld worden.

Toetsing effect op Natura 2000-gebied De Wieden
Om te onderzoeken of er effecten zijn op het Natura 2000-gebied De Wieden is een toetsing uitgevoerd. De volledige rapportage is opgenomen in bijlage 3B. Hieronder wordt volstaan met de conclusies.

Conclusie
De voorgenomen realisatie van een zonnepark op een agrarisch perceel in Wanneperveen leidt niet tot significante gevolgen voor het nabijgelegen Natura 2000-gebied De Wieden of voor andere nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Tijdens de aanlegfase kan tijdelijk enige verstoring optreden, maar omdat werkzaamheden voornamelijk handmatig en met een beperkte inzet van materieel worden uitgevoerd zal van een significante verstoring van kwalificerende vogelsoorten geen sprake zijn. Er is geen sprake van hydrologische effecten (verdroging) of van stikstofeffecten op daarvoor gevoelige kwalificerende habitats of leefgebieden van kwalificerende soorten in omliggende Natura 2000-gebieden. Het zonnepark wordt gerealiseerd op een agrarisch perceel, dat geschikt foerageergebied bevat voor enkele kwalificerende vogelsoorten van het Natura 2000-gebied De Wieden. Geconcludeerd wordt dat een zeer beperkt verlies aan potentieel foerageergebied er op

zichzelf niet aan in de weg staat dat de instandhoudingsdoelstellingen voor deze soorten (grauwe gans, kolgans en kleine zwaan) gehaald kunnen worden. De draagkracht van omliggend kernfoerageergebied in de polders Giethoorn, Mastenbroek, Blankenham en de Barsbekerbinnenpolder wordt niet aangetast en hier blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig om de instandhoudingsdoelstellingen te kunnen halen. Dat de doelaantallen zoals opgenomen in de instandhoudingsdoelstellingen momenteel voor kolgans en kleine zwaan niet worden gehaald heeft volgens het Natura 2000-beheerplan voor De Wieden andere niet-gebiedsgerichte oorzaken. Geconcludeerd wordt dat het voorgenomen plan met zekerheid niet leidt tot significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Nadere toetsing in de vorm van een passende beoordeling of het aanvragen van een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming is daarom ook niet noodzakelijk

In paragraaf 4.9 wordt ingegaan op het aspect luchtkwaliteit en worden tevens de uitkomsten van de Aerius-berekening toegelicht.

4.5 Elektromagnetische straling

Wettelijk kader

Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF) vrijkomen. Voor elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgprincipe waarbij een grens wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (µT). De GGD-en adviseren om ook bij ander bronnen van ELF-EM velden, zoals onderstations en transformatorhuisjes, dit voorzorgsprincipe te hanteren.

Afweging

Vandaar het advies om dit voorzorgsprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonnepark door de afstand van een zonnepark tot woningen en gevoelige bestemmingen zodanig te laten zijn dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 ìT komt. Gezien de relatief grote afstand (ruim 100 meter) van zowel omvormers als de transformatoren tot de dichtstbijzijnde burgerwoningen gebeurt dat hier niet.

4.6 Externe veiligheid

Wettelijk kader

Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transportroutes. Op beide categorieën is verschillende wet- en regelgeving van toepassing. Voor inrichtingen is dit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), voor transportroutes het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en voor hogedruk aardgastransportleidingen het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Binnen het beleidskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Op 27 oktober 2004 zijn het Bevi en de

Regeling externe veiligheid inrichtingen van kracht geworden. In het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot inrichtingen met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

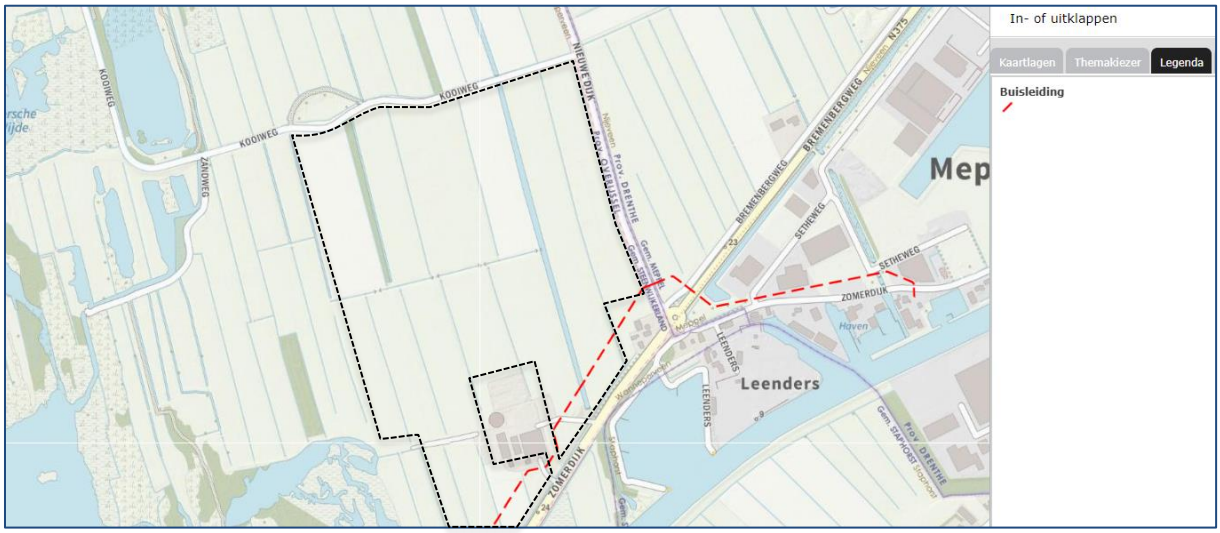
Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans, op een bepaalde plaats, om te overlijden ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. De kans heeft betrekking op een fictief persoon die de hele tijd op die plaats aanwezig is. Het PR kan op de kaart van het gebied worden weergeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. Binnen de 10-6/jaarcontour (die als wettelijk harde norm fungeert) mogen geen nieuwe kwetsbare objecten geprojecteerd worden. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt de 10-6/jaar-contour niet als grenswaarde, maar als een richtwaarde. Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een calamiteit.

Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1%-letaliteitsgrens (tenzij anders bepaald): de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Het GR kan niet 'op de kaart' worden weergegeven, maar wordt weergegeven in een grafiek waar de kans (f) afgezet wordt tegen het aantal slachtoffers (N): de fN-curve.

<u>Afweging</u>
Het voorgenomen plan ligt niet in het invloedsgebied van een risicobedrijf. Daarnaast is het zonnepark zelf geen voor externe veiligheid relevante inrichting. Toetsing aan het BEVI is daarom niet noodzakelijk.

Ten zuiden van het zonnepark ligt op ongeveer 90 meter de Zomerdijk N375. Dit is een door de gemeente vastgestelde route waar gevaarlijke stoffen over vervoerd worden. Het toetsingskader voor de daaruit voortvloeiende risico's betreft het Besluit externe veiligheid transportroutes. Dit besluit bepaalt dat binnen een zone van 200 meter vanaf de weg het 10^{-6} plaatsgebonden risicoco9ntour (PR) en groepsrisico (GR) wordt onderzocht bij ruimtelijke planvorming. Omdat binnen het zonnepark geen mensen verblijven is een verdere toetsing aan de wet- en regelgeving voor externe veiligheid voor de transportroute niet zinvol.

Aan de zuidzijde van het zonnepark ligt een hogedruk aardgasleiding van de Gasunie met nummer N-500-09 (zie onderstaande figuur). Het betreft een leiding met een diameter van 7 inch en een druk van 40 bar. Voor een dergelijke leiding geldt een invloedsgebied van 75 meter. Ter hoogte van het zonnepark ligt langs de leiding echter geen plaatsgebonden risicocontour (PR 10^{-6}). Omdat de ontwikkeling binnen het invloedsgebied is gelegen moet op grond van artikel 12 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen het groepsrisico worden verantwoord. Zoals hierboven al is aangegeven verblijven geen mensen binnen het zonnepark, waardoor verdere toetsing van de risico's niet zinvol is.

Figuur 21 Uitsnede risicokaart met het projectgebied en ten zuiden er van de gasleiding (bron: risicokaart.nl).

Geconcludeerd kan worden dat externe veiligheid geen belemmering vormt voor de realisatie van het zonnepark.

4.7 Geluid

Wettelijk kader

In het kader van de Wet geluidhinder (Wgh) bevinden zich langs alle wegen zones. In geval van het realiseren van geluidgevoelige bebouwing binnen deze zones moet akoestisch onderzoek plaatsvinden.

Een zonnepark is geen geluidgevoelig object. Akoestisch onderzoek is in dit kader (Wgh) dan ook niet noodzakelijk. Een zonnepark wordt aangemerkt als een inrichting in de zin van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Er moet worden voldaan aan de geluidsvoorschriften uit het Activiteitenbesluit milieubeheer. Ter plaatse wordt een onderstation (transformatorstation) gerealiseerd. Voor de geluidhinder die geproduceerd wordt door deze transformatorstations wordt gebruik gemaakt van de uitgave “bedrijven en milieuzonering” van de VNG. Omdat in de Staat van Inrichtingen/Activiteitenlijst geen omschrijving van een zonnepark voorkomt, kan aansluiting gezocht worden bij de omschrijving van elektriciteitsbedrijven, waar immers ook transformatoren en omvormers aanwezig zijn.

<u>Afweging</u>

Voor de omvormers is de vergelijking gemaakt met de activiteit “elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA” die wel genoemd is in de VNG publicatie. Voor deze activiteit is in de richtafstanden tabel voor het aspect geluid 30 meter opgenomen (dit is tevens de grootste afstand voor deze activiteit in deze tabel). De kleinste afstand tussen een woning en omvormer zal meer dan 200 meter zijn en valt daarmee ruim buiten de richtafstand van 30 meter. Voor het transformator- en verdeelstation (onderstation) wordt de activiteit “elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tussen de 10 en 100 MVA” aangehouden. De grootste richtafstand is die van geluid en bedraagt 50 m.

Het zonnepark wordt incidenteel bezocht ten behoeve van beheer en onderhoud. Op voorhand kan derhalve worden geconstateerd dat deze inrichting geen relevante geluidsbelasting veroorzaakt. Ook is het zonnepark geen geluidgevoelig object. Een geluidsonderzoek is derhalve niet nodig. Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de ontwikkeling van het zonnepark. Er moet worden voldaan aan de geluidsvoorschriften uit het Activiteitenbesluit. Akoestisch onderzoek is in dit kader dan ook niet noodzakelijk.

4.8 Ladder duurzame verstedelijking

Wettelijk kader

De Ladder voor duurzame verstedelijking (Ladder) is een instrument voor efficiënt ruimtegebruik, met een motiveringsvereiste voor het bevoegd gezag als nieuwe stedelijke ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt. Bij besluit van 28 augustus 2012 is de Ladder toegevoegd aan artikel 3.1.6 van het Bro en vervolgens op 1 oktober 2012 in werking getreden. Op 1 juli 2017 is het Bro gewijzigd, waarbij een nieuwe Laddersystematiek geldt. De Ladder staat als instrument niet op zichzelf, maar geeft mede vorm aan de systeemverantwoordelijkheid van de minister van Infrastructuur en Milieu voor een goede ruimtelijke ordening. Deze verantwoordelijkheid brengt met zich mee, dat de minister er voor zorgt dat decentrale overheden over de juiste instrumenten kunnen beschikken voor een zorgvuldige benutting van de ruimte. Hieronder wordt begrepen het voorkomen van overprogrammering, het faciliteren van groei, het anticiperen op stagnatie en het leefbaar houden van krimpregio's.

De Ladder is onder andere van toepassing op bouwplannen die worden aangemerkt als nieuwe stedelijke ontwikkeling. Bij het bepalen óf en hoe de Ladder moet worden toegepast zijn de volgende aspecten van belang:

1. Is er sprake van een stedelijke ontwikkeling?
2. Is de stedelijke ontwikkeling nieuw?
3. Wat is het ruimtelijk verzorgingsgebied?
4. Is er behoefte aan de voorgenomen ontwikkeling?
5. Ligt de ontwikkeling in bestaand stedelijk gebied?

<u>Afweging</u>

1. <u>Is er sprake van een stedelijke ontwikkeling?</u>

Of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling wordt bepaald door de aard en omvang van de ontwikkeling, in relatie tot de omgeving. Het projectvoornemen bestaat uit het realiseren van een zonnepark van ongeveer 46,9 hectare. Hiervan wordt een aantal hectare gebruikt voor de landschappelijk inpassing en de rest van het gebied voor het zonnepark. Gelet op de omvang van het zonnepark is het project aan te merken als een stedelijke ontwikkeling.

2. Is de stedelijke ontwikkeling nieuw?

De Laddertoets geldt alleen voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen. Beoordeeld moet worden of sprake is van een nieuw beslag op de ruimte. Daarvan is in het beginsel sprake als het nieuwe ruimtelijke besluit meer bebouwing mogelijk maakt dan er op grond van het voorheen geldende planologische regime aanwezig was, of kon worden gerealiseerd. Het projectgebied is onderdeel van het buitengebied van de gemeente Steenwijkerland. Volgens het geldende planologische regime geldt een agrarische bestemming. Ten opzichte van het geldende bestemmingsplan wordt met het onderhavig project een andere functie mogelijk gemaakt. Er is aldus sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling.

3. Wat is het ruimtelijk verzorgingsgebied?

Wanneer sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling, moet de behoefte aan die ontwikkeling worden gemotiveerd. De behoefte moet worden bepaald binnen het ruimtelijk verzorgingsgebied van de ontwikkeling. De aard en omvang van de ontwikkeling zijn leidend voor het schaalniveau waarop de ruimtebehoefte moet worden afgewogen. Voor duurzame energie overstijgt dit het schaalniveau van de gemeentegrens en gaat het om doelstellingen op provinciaal en rijksniveau.

4. Is er behoefte aan de voorgenomen ontwikkeling?

De gemeente Steenwijkerland heeft in de concept RES West Overijssel - *Naar een opgewekt West Overijssel* - het doel gesteld in 2030 jaarlijks 171 GWH duurzaam op te wekken. Windenergie maakt hier geen onderdeel van uit waardoor de energie opgewekt zal worden met zonne-energie. De gemeente heeft de verwachting dat in totaal 59 GWh opgewekt kan worden door middel van zonne-energie op daken. Om de doelstelling van 171 GWh te halen, zal 113 GWh per jaar opgewekt worden door middel van zonneparken. Dit komt overeen met ongeveer 125 hectare zonneparken.

Figuur 1) Energieregio West-Overijssel, grootschalige duurzaam opgewekte elektriciteit 2030 in GWh				
	Zon op dak *	Zon veld + overig *	Wind *	Totaal
Dalfsen	18	25	57	100
Deventer	85	95	32	212
Hardenberg	32	39	166	237
Kampen	27	3	214	244
Olst-Wijhe	13	41	p.m.	54
Ommen	20	50	34	103
Raalte	52	41	7	100
Staphorst	11	17	60	88
Steen-wijkerland	59	113	p.m.	171
Zwarte-waterland	33	22	50	105
Zwolle	34	100	58	192
West-Overijsel	**383**	**546**	**678**	**1607**

Figuur 22 Doelstellingen 2030 concept RES West Overijssel per gemeente

Zoals hiervoor al staat vermeld, moet de behoefte aan de nieuwe ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, worden beschreven. Om aan de duurzaamheidsdoelstellingen te kunnen voldoen zullen zonneparken in Steenwijkerland noodzakelijk zijn. Dit zonnepark draagt daar aan bij.

5. Ligt de ontwikkeling in bestaand stedelijk gebied?

In artikel 1.1.1, onder h, van het Bro is een nadere omschrijving van het begrip 'bestaand stedelijk gebied' vastgelegd. Als bestaand stedelijk gebied wordt aangemerkt: 'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'. Het projectgebied ligt in het buitengebied van de gemeente Steenwijkerland. De gronden waar het zonnepark is geprojecteerd hebben op grond van het bestemmingsplan een agrarische bestemming en kunnen ook als zodanig worden gebruikt. De gronden in de omgeving zijn in hoofdzaak ook agrarisch in gebruik. Uit jurisprudentie volgt dat de ligging, het gebruik en de bestemming van het perceel, getoetst aan de definitie uit het Bro, maken dat het perceel in het kader van de Ladder niet kan worden beschouwd als bestaand stedelijk gebied. Het stedelijk gebied in de omgeving (binnen de provinciegrenzen) bestaat uit kleinschalige dorpskernen. De mogelijkheden om binnen die dorpen in de behoefte aan grootschalige zonneparken te voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, zijn niet aanwezig. Een zonnepark van deze omvang levert schaalvoordelen waardoor kosten per MWp dalen. Dit geeft de mogelijkheid om met minder SDE++ het zonnepark te bouwen wat de haalbaarheid vergroot. Inzetten op grootschaligheid geeft meer ruimte om iets terug te doen voor de omgeving. Grootschaligheid biedt

kansen op het gebied van innovatie. Voor het zonnepark op de beoogde locatie wordt een inpassingsplan opgesteld waarmee een verantwoorde landschappelijke inpassing wordt geborgd. Verder kan het perceel na beëindiging van het zonnepark weer in oorspronkelijke staat worden teruggebracht en agrarisch worden gebruikt. De aanleg van het zonnepark buiten bestaand stedelijk gebied is in dit geval dan ook te verantwoord.

Conclusie

Uit het bovenstaande is gebleken dat de voorgestane ontwikkeling voldoet aan de vijf voorwaarden die in het kader van toetsing aan de Ladder voor duurzame verstedelijking relevant zijn. Het initiatief is dan ook in overeenstemming is met de Ladder voor duurzame verstedelijking. Mocht op basis van de jurisprudentie (ECLI:NL: RVS:2016:709.) alsnog blijken dat de toetsing aan de Ladder niet nodig zou zijn, dan is uit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening alsnog het boven verrichtte onderzoek noodzakelijk, dan wel wenselijk.

4.9 Luchtkwaliteit

Wettelijk kader

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overal, met uitzondering van een arbeidsplaats hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing). Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit. De ministerraad heeft op voorstel van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer ingestemd met het NSL. Het NSL is op 1 augustus 2009 in werking getreden. Ook projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of er voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm. In de AMvB-nibm is vastgelegd dat een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 µg/m3 NO2 of PM10) als 'niet in betekenende mate' wordt beschouwd.

Afweging

Het project betreft de realisatie van een zonnepark. Tijdens de aanleg zal er tijdelijk sprake zijn van een toename van het aantal verkeersbewegingen. Tijdens de exploitatiefase ligt het aantal verkeersbewegingen onder dat van het huidige agrarische gebruik. Tenslotte zal er tijdens de ontmantelingsfase opnieuw een tijdelijke verhoging zijn. Tijdens alle drie de fasen is het aantal verkeersbewegingen dermate gering dat het project niet leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit met 3% en kan als 'niet in betekenende mate' worden beschouwd. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

In relatie tot luchtkwaliteit is tevens een uitspraak gedaan door Raad van State inzake stikstofdepositie de PAS. Middels een AERIUS-berekening is bekeken of er gevolgen zijn voor de omliggende Natura2000-gebieden. Dit blijkt het geval te zijn in het geval conventionele dieselmotoren worden gebruikt. Deze zijn echter niet per se noodzakelijk; steeds meer apparatuur zoals graafmachines, minikranen en bobcats zijn elektrisch aangedreven. Voor het project is een AERIUS-berekening uitgevoerd. De resultaten zijn opgenomen in bijlage 4.

Het resultaat van de berekeningen luidt: er zijn geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/jaar.

Daarmee staat op voorhand vast dat de activiteiten, nodig voor het gebruik van het zonnepark, in de “worst-case”-benadering geen nadelig effecten hebben op de instandhoudings-doelstellingen van de omliggende beschermde Natura-2000 gebieden. De stikstofdepositie ten gevolge van de activiteiten vormt daarmee geen belemmering voor het uitvoeren van het gewenste plan.

In onderhavig project wordt zowel duurzame energie en natuur gerealiseerd. Bovendien zal het zonnepark tijdens de exploitatiefase géén stikstof uitstoten. Bekeken over de gehele periode zal de stikstofdepositie van het zonnepark vele malen lager zijn dan bij het huidige agrarische gebruik.

Conclusie
Op basis van het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat het milieuaspect luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor de uitvoerbaarheid van dit projectvoornemen.

4.10 M.e.r.-(beoordelings)plicht

Wettelijk kader
In het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) zijn in de bijlage onderdeel C en D activiteiten opgenomen, waarbij op grond van artikel 7.8b van de Wet milieubeheer besloten moet worden of bij de voorbereiding van het plan of besluit voor die activiteiten een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld. Onderdeel D betreft een lijst met daarin opgenomen activiteiten die m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. De gehanteerde drempelwaarden op de D-lijst vormen echter geen uitsluitingsdrempel. Op 1 april 2011 is het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) gewijzigd door het 'Besluit reparatie en modernisering milieueffectrapportage'. De drempelwaarden zijn als het ware indicatief. Het bevoegd gezag moet bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, nagaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling (85/337/EEG). Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gebruikt. Uit deze toets kunnen twee conclusies volgen: belangrijke nadelige milieueffecten zijn uitgesloten of belangrijke nadelige milieueffecten zijn niet uitgesloten. In het eerste geval is de activiteit niet m.e.r.-(beoordelings)plichtig, in het andere geval moet een m.e.r.-beoordeling worden uitgevoerd en de bijbehorende procedure te worden gevolgd. De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-

beoordeling moet geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling.

Afweging

Op grond van onderdeel D, onder 9, van de bijlage bij het Besluit m.e.r. zouden landinrichtingsprojecten formeel m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn, indien de activiteit betrekking heeft op een functiewijziging met een oppervlakte van 125 hectare of meer van water, natuur, recreatie of landbouw. Het project maakt een functiewijziging naar een zonnepark mogelijk. Voor landinrichtingsprojecten (D9) geldt een grenswaarde van 125 hectare. Het project blijft met een bruto omvang van in totaal 43,6 hectare onder de drempelwaarde, zoals die is opgenomen op de D-lijst van het Besluit m.e.r. Het plan is dan ook formeel niet m.e.r.-beoordelingsplichtig.

Al een aantal jaren speelt de vraag of een zonnepark al dan niet moet worden begrepen onder de activiteitencategorie in het Besluit m.e.r. die onder de m.e.r. (beoordelings)plicht valt. In ABRvS 14 augustus 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2770, oordeelt de Afdeling over een met toepassing van de kruimelgevallenregeling verstrekte omgevingsvergunning voor het zonnepark Rouveen. Dat park behelst ongeveer 22.500 zonnepanelen en enkele trafostations. De Afdeling vond dat een zonnepark geen landinrichtingsproject (op grond van D9), geen stedelijk ontwikkelingsproject (op grond van D11.2) en evenmin een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water (op grond van D22.1). De motivering van de afdeling was hierbij als volgt:

- De voorgestelde tijdelijke functiewijziging heeft onvoldoende substantieel karakter om aangemerkt te kunnen worden als een landinrichtingsproject als bedoeld in het Besluit mer.
- Bij een stadsproject wordt gedacht aan een verstening of urbanisering van het gebied. Het realiseren van het onderhavige zonnepark kan niet gelijk worden gesteld met dergelijke ontwikkelingen.
- Een zonnepark is geen thermische (verbrandings)installatie. In een zonnepark wordt immers geen thermische energie opgewekt of gebruikt voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water, maar wordt stralingsenergie (zonlicht) rechtstreeks omgezet in elektrische energie.

Hieruit kan worden geconcludeerd dat de oprichting van het hier voorgenomen zonnepark niet m.e.r.-beoordelingsplichtig is en geen (vormvrije) m.e.r. beoordeling nodig is. Daarmee zijn het onderzoek en de werkzaamheden behorend bij het opstellen van de aanmeldnotitie zijnde de vormvrije m.e.r.-beoordeling voor deze uitbreiding van het zonnepark overbodig geworden.
Los van de vraag of een (vormvrije of formele) m.e.r.-beoordeling nodig is, is het in het kader van de besluitvorming (is er sprake van een goede ruimtelijke ordening) noodzakelijk om een aantal onderzoeken uit te voeren waarbij ook de milieuaspecten vroegtijdig en volwaardig in de besluitvorming wordt ingebracht. De invloed van het project op het milieu heeft een volwaardige plek gekregen bij alle hierboven behandelde omgevingsaspecten. Bij ieder omgevingsaspect is onderzocht wat de invloed is op het milieu. De aanleg van het zonnepark is niet onomkeerbaar en van een relatief geringe omvang. In bijlage 5 staat voor de volledigheid ter toelichting een beschrijving van

de kenmerken, plaats en kenmerken van het potentiële effect van het project (dit betreft geen aanmeldingsnotitie).

4.11 Milieuzonering

Wettelijk kader

Milieuaspecten worden geregeld via de daartoe geëigende wetgeving, maar daar waar het de ruimtelijke ordening raakt, moet met deze aspecten rekening worden gehouden. Het gaat dan om de situering van milieugevoelige objecten ten opzichte van milieuhinderlijke elementen. De toelaatbaarheid van bedrijvigheid kan men beoordelen met behulp van de methodiek van de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering'. Deze publicatie biedt een handreiking ten behoeve van de afstemming tussen ruimtelijke ordening en milieu op lokaal niveau en geeft informatie over de milieukenmerken van verschillende typen bedrijven. Op basis van de milieukenmerken van de verschillende typen bedrijven en inrichtingen wordt een indicatie van de afstanden gegeven, die als gevolg van deze kenmerken moeten worden aangehouden tussen de diverse typen bedrijven en een rustige woonwijk. Deze afstanden hebben uitdrukkelijk niet het karakter van een norm of een richtlijn. De informatie heeft geen betrekking op individuele bedrijven, maar op bedrijfstypen. Dit betekent dat een concrete situatie altijd in de context moet worden bekeken:

- binnen bepaalde bedrijfstypen kunnen zich grote verschillen voordoen;
- concrete milieu-informatie over een specifiek bedrijf heeft meer waarde dan algemene informatie;
- de afstanden hebben betrekking op de afstand tot een rustige woonwijk; bij andere gebiedsfuncties kunnen dus andere afstanden mogelijk zijn;
- afdoende milieu hygiënische maatregelen bij de bron, bij de overdracht of bij de ontvanger, kunnen een kortere afstand eventueel mogelijk maken.

Afweging

In het projectgebied is sprake van een agrarische functie. Het project maakt geen nieuwe milieugevoelige functies mogelijk die een grotere bescherming dan ten opzichte van die functie noodzakelijk maken. Zonneparken zijn niet opgenomen in de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering'. Voor de enigszins vergelijkbare functie 'elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorbedrijven' geldt voor bedrijven tot 200 MVA een grootste richtafstand van 100 m, voor het aspect geluid. De afstand van de grens van het zonnepark tot de gevels van de dichtstbijzijnde woningen bedraagt meer dan 100 m. Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor het project.

4.12 Verkeer en lichtreflectie

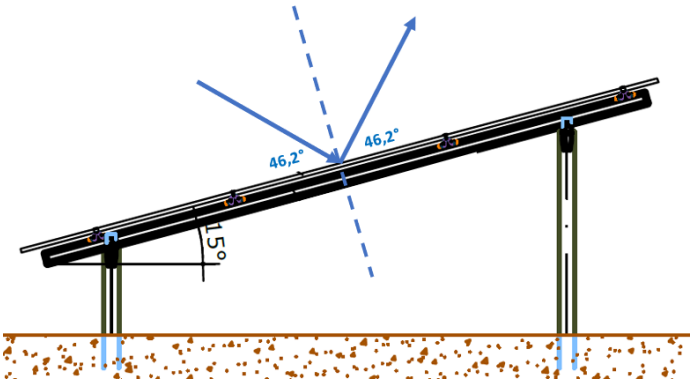
Parkeren

Het zonnepark wordt ontsloten via de Kooiweg en Zomerdijk. Na opening wordt het park incidenteel bezocht in het kader van beheer en onderhoud en er is daarom geen spraken van een

verkeersaantrekkende werking. Het uitgangspunt is dat een ontwikkeling voorziet in de eigen parkeerbehoefte. Dit is mogelijk op de interne onderhoudspaden.

Reflectie

Van lichtreflectie is geen sprake. De panelen worden maximaal 1,8 meter hoog (boven maaiveld) en worden geplaatst onder een hoek van +/- 15°. De panelen worden aan het zicht onttrokken door de landschappelijke inpassing. Hierdoor zal er geen reflectie zijn naar de omgeving van het park. Daarnaast geldt dat op 21 juni de zon op zijn hoogst staat en dan een instralingshoek heeft van 61,2°. Voor reflectie geldt voor gladde oppervlaktes, zoals zonnepanelen, dat de hoek van inval gelijk is aan de hoek van uitval. Omdat de panelen op het zuiden zijn gericht en de zon nooit vanuit het noorden zal invallen zal de reflectie nooit naar beneden zijn gericht. Het volgende voorbeeld (met een hellingshoek van 15°) illustreert dit; de hoek van inval op het paneel is 61,2° – 15° = 46,2° ten opzichte van het zonnepaneel. De hoek van uitval is dan ook 46,2° ten opzichte van het zonnepaneel. Hieruit blijkt dat de reflectie omhoog is gericht.

Figuur 23 Illustratie lichtreflectie

Daarnaast wordt het zonnepark landschappelijk ingepast door middel van groenstroken en natuurvriendelijke oevers die schittering voorkomen.

4.13 Water

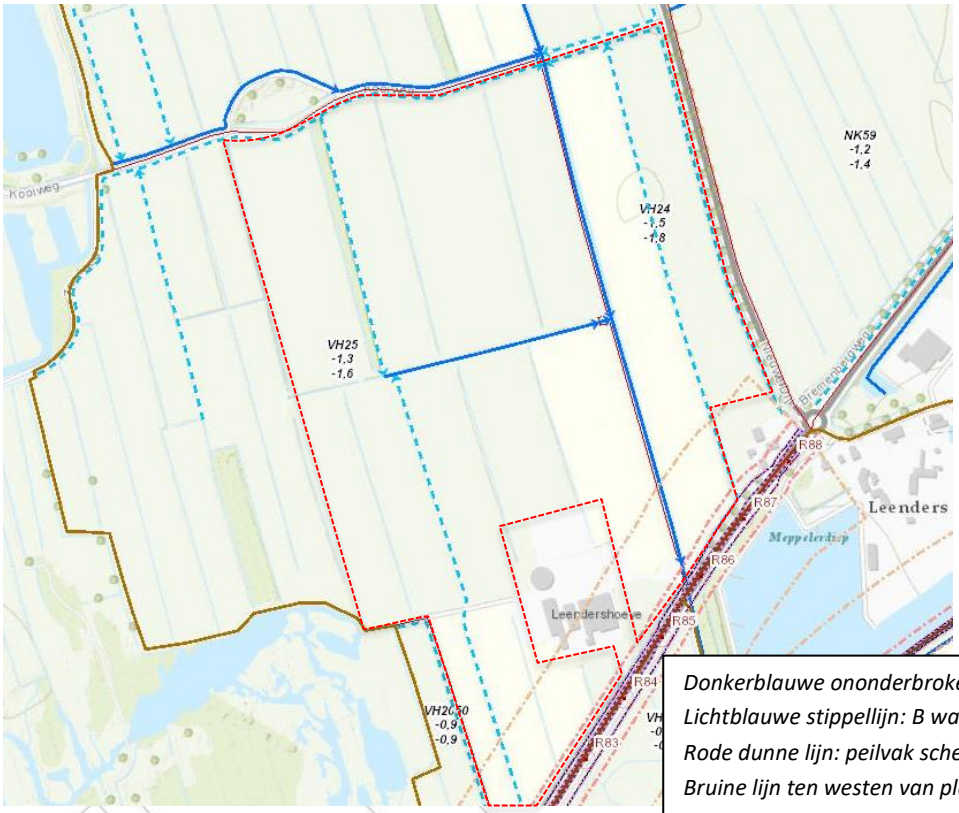
In het kader van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is een watertoets verplicht bij gemeentelijke bestemmingsplannen en projectbesluiten. De watertoets is een procesinstrument, waarbij het waterschap en de initiatiefnemer (gemeente) onderlinge afstemming zoeken.

4.13.1 Watertoetsproces

Het Waterschap Drents Overijsselse Delta is geïnformeerd over het plan met het invullen van de digitale watertoets. Het watertoetsresultaat betreft de ‘normale procedure'. Om die reden is het plan informeel afgestemd met het waterschap. Het waterschap heeft daarnaast een uitgangspuntennotitie toegestuurd, waarbij de uitgangspunten voor het plan op inrichtingsniveau dienen te worden verwerkt in het inrichtingsplan en ruimtelijke onderbouwing.

Bestaande waterhuishouding

Het plan ligt in het stroomgebied Meppelerdiep. Rond en in het plangebied liggen A WATERGANGEN en B WATERGANGEN die in het beheer van het waterschap zijn. Bij uw initiatief is sprake van ontwikkeling in twee peilgebieden. VH25 heeft een maximumpeil van NAP -1,3m, VH24 heeft een maximumpeil van NAP -1,5m. Dit peil is de instelhoogte van het kunstwerk. Lokaal kunnen er verschillen optreden in het peil afhankelijk van de afstand tot de instelhoogte.

Figuur 24 Kaartbeeld bestaande waterhuishouding rondom het plangebied

- De hoogte van het maaiveld ligt gemiddeld op ongeveer NAP – 0,4m.
- De bodem (deklaag) bestaat voornamelijk uit veengronden.
- De maximale grondwaterstand ligt op 20cm (GHG) onder het maaiveld.
- Bij extreme neerslag wordt geen wateroverlast in of nabij het plangebied verwacht (zie Klimaatatlas WDODelta).

Onderstaand heeft het waterschap uitgangspunten opgenomen voor het plan op inrichtingsniveau. Per maatregel is beschreven op welke wijze hieraan invulling is gegeven.

Watersysteem

Aan- en afvoer van voldoende water, waarborg van de waterkwaliteit en ruimte voor water.

- Watergangen: Binnen het plangebied ligt een beschermingszone van een primaire A-watergang en/of secundaire B-watergang van het Waterschap Drents Overijsselse Delta. De functie van deze watergang(en) moet te allen tijde worden gegarandeerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de beschermingszone van deze watergangen zoals in de Keur beschreven. Met betrekking tot deze watergangen gelden de binnen de Keur opgenomen gebods- en verbodsbepalingen. Voor werkzaamheden binnen de beschermingszone moet een Watervergunning worden aangevraagd bij het Waterschap Drents Overijsselse Delta.
    - *Primaire A-watergangen* (>25 L/s afvoer gedurende gemiddeld 1 tot 2 dagen per jaar): watergangen waar het waterschap verantwoordelijk is voor de inrichting en het onderhoud.
    - *Secundaire B-watergangen* (>10 L/s afvoer en <25 L/s gedurende gemiddeld 1 tot 2 dagen per jaar): waterschap is verantwoordelijk voor de inrichting en het beheer, maar de grondgebruikers zijn verantwoordelijk voor het onderhoud (eigenaar is onderhoudsplichtig). In de B-watergangen is een bepaalde vorm van toezicht door het waterschap mogelijk (schouw).
- C-watergangen: hier zijn de grondgebruikers verantwoordelijk voor de inrichting en ze doen zelf het onderhoud. Er geldt geen onderhoudsverplichting en het waterschap houdt geen toezicht of onderhoud goed wordt uitgevoerd.

Wijzigingen aan het watersysteem

- Dempen of graven wateren: Voor het dempen, verleggen of graven van wateren (ook die niet in beheer zijn bij het waterschap) dient altijd een Watervergunning te worden aangevraagd bij het Waterschap Drents Overijsselse Delta. Voor het dempen van watergangen (of greppels dieper dan 40 cm) dient gecompenseerd te worden. Vooroverleg voor het aanvragen van een vergunning wordt geadviseerd. Het waterschap neemt nieuwe primaire A-watergangen in beheer en onderhoud, nadat is vastgesteld of deze nieuwe watergangen voldoen aan de daarvoor geldende criteria[1].

Afweging

Bij het inrichtingsplan is rekening gehouden met de beschermingszone van de A- en B-watergangen in en rond het gebied. Binnen deze zones worden geen werkzaamheden uitgevoerd. In het watergebiedsplan is daarnaast opgenomen dat de primaire watergangen binnen het plangebied gedeeltelijk zullen worden verbreed. Na overleg met het waterschap is de toekomstige verbreding verwerkt in het inrichtingsplan. Zo is in het inrichtingsplan de huidige insteek/profiel en toekomstig profiel te zien. Het kunnen uitvoeren van beheer en onderhoud is bij de waterschapswatergangen gewaarborgd door een obstakelvrije beheerstrook van 5 meter breed op te nemen. Er worden geen

[1] Hierover vindt nadere afstemming plaats met het waterschap

watergangen gedempt. Wel worden natuurvriendelijke oevers aangelegd. Deze zijn vergunningsplichtig en daarom wordt hiertoe een watervergunning aangevraagd.

Waterveiligheid

Beschermen van inwoners tegen overstromingen van binnendijkse gebieden. Waarborgen van het veiligheidsniveau van dijken en beperken van gevolgen overstromingen door een water robuuste inrichting.

- Waterkeringen: In het plan ligt een overige kering. Met betrekking tot waterkeringen hanteert het waterschap een kernzone en verschillende beschermingszones.
    - De functie en stabiliteit van deze waterkering moet te allen tijde worden gegarandeerd. Binnen de Keur worden eisen gesteld met betrekking tot werkzaamheden binnen de beschermingszone van de waterkering. Voor werkzaamheden binnen de beschermingszone van de waterkering is een Watervergunning op grond van de Keur noodzakelijk.

Overstromingsrisico

- Overstromingsrisicoparagraaf: Het plan ligt in een dijkringgebied. Als er gebouwd wordt in dijkringgebieden (gebieden met een risico op overstromingen) verplicht de provincie Overijssel in het bestemmingsplan een overstromingsrisicoparagraaf op te nemen. Deze paragraaf heeft aandacht voor voorzieningen die zorgen dat er bij een overstroming minder slachtoffers vallen en dat de schade beperkt blijft.

Afweging

Het plangebied ligt voor een klein gedeelte in een beschermingszone van een waterkering. Er worden echter geen werkzaamheden uitgevoerd of beplanting of bouwwerken aangebracht die de kunnen zorgen voor instabiliteit van deze waterkering. Voor het kunnen realiseren van het zonnepark binnen de beschermingszone, zal een separate watervergunning worden aangevraagd. Daarnaast is achter aan deze paragraaf 4.13 Water, een overstromingsrisicoparagraaf opgenomen.

Waterkwaliteit

Het watersysteem wordt zo ontworpen dat het geen risico's voor de volksgezondheid creëert en voldoende schoon is voor mensen, planten en dieren.

Afvoer hemelwater

- Kwaliteit afvoer hemelwater: Schoon hemelwater (bijvoorbeeld vanaf dakoppervlakken) kan direct worden afgevoerd naar oppervlaktewater. Speciale aandacht wordt besteed aan duurzaam bouwen en een duurzaam gebruik van de openbare ruimte om een goede kwaliteit van het afstromende hemelwater te garanderen. Licht vervuild hemelwater (bijvoorbeeld van een woonstraat) wordt via een bodempassage geloosd op het oppervlaktewater. Bij aanleg van bedrijventerreinen, wegen met een hoge verkeersbelasting, parkeerterreinen, marktpleinen,

winkelstraten en tunnels dient de mogelijkheid voor lozing van hemelwater op open water met het waterschap te worden afgestemd.

Inrichtingseisen oppervlaktewater

- Inrichting van het oppervlaktewater: De inrichting van het oppervlaktewater is sterk afhankelijk van de functie van het oppervlaktewater. Dit is maatwerk. Neem contact op met het waterschap als extra aandacht aan de inrichting van het oppervlaktewater moeten worden besteed ten behoeve van de ecologische kwaliteit.
- Doorspoeling oppervlaktewater: Geïsoleerde vijverpartijen of watergangen worden vermeden. Het watersysteem wordt ontworpen met aandacht voor doorspoeling.
- Peilbeheersing: het waterschap kan sturen in de waterkwaliteit door bijvoorbeeld water in te laten of juist af te voeren. Vooral in gebieden net droogvallende sloten is het belangrijk hier rekening mee te houden. We adviseren om watergangen en vijvers een minimale waterdiepte te geven van 100 cm.

Verontreiniging

- Microverontreiniging: Er worden geen uitloogbare materialen gebruikt die tot een verontreiniging van het oppervlaktewater kunnen leiden.
- Agrarische terrein: de inrichting van het agrarische terrein moet dusdanig zijn dat een overmatige toevoer van stikstof en/of fosfaat naar het watersysteem wordt voorkomen. Er wordt onder andere rekening gehouden met bemestings- en spuitvrije zones langs watergangen.
- Schoonmaakmiddelen en waterkwaliteit: Alle toegelaten schoonmaakmiddelen zijn milieuvriendelijk, maar mogen niet zonder meer rechtstreeks in oppervlaktewater worden geloosd. Formeel is daar een vergunning op basis van Art. 6.2 lid 1 van de Waterwet (het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam) voor nodig. Een watervergunning wordt niet verleend wanneer een riolering in de buurt aanwezig is.

  De voorkeursvolgorde voor afvalwaterstromen is als volgt:
  - Indien aanwezig moet de afvalwaterstoom van reinigingswater met schoonmaakmiddel op de riolering worden geloosd;
  - Het opvangen van het afvalwater en de afvoer per as naar een riolering;
  - Lozing op het oppervlaktewater en/of infiltratie in de bodem via een bodempassage.

Afweging

Er wordt geen hemelwater afgevoerd; de ondergrond van het zonnepark wordt namelijk niet verhard. Hemelwater dat op de zonnepanelen valt zal tussen de panelen door (tussen elke twee panelen zit een spleet van circa 2 cm) in de bodem infiltreren. Daarnaast worden enkele bouwwerken geplaatst maar deze zijn van geringe omvang en ook hiervoor geldt dat hemelwater direct ernaast in de grond kan infiltreren.

Met het waterschap is overleg gevoerd over de te realiseren landschappelijke inpassing (onder andere natuurvriendelijke oevers). Met betrekking tot de natuurvriendelijke oevers is afstemming gezocht over de functionaliteit, profilering en beheer en onderhoud. Dit heeft er toe geleid dat in het inrichtingsplan op een aantal plekken natuurvriendelijke oevers anders zijn ontworpen en deels achterwege gelaten vanwege het niet goed kunnen uitvoeren van beheer en onderhoud.
Er worden geen geïsoleerde vijverpartijen of watergangen aangelegd.
Het waterschap kan blijven sturen op de waterkwaliteit door bijvoorbeeld water in te laten of juist af te voeren. Conform het watergebiedsplan zal in de toekomst veel meer water worden afgevoerd via de A-watergang die door het gebied loopt. Circa 150 meter ten zuiden van het plangebied bevindt zich een gemaal van het waterschap waarmee het waterpeil kan worden beheerst.

In de panelen of stellages worden geen uitloogbare materialen gebruikt.
In de huidige situatie wordt het terrein intensief agrarisch gebruikt, wat inhoudt dat de ondergrond ook bemest wordt. Gedurende de exploitatietijd van het zonnepark zal geen mest worden uitgereden. Daarnaast worden geen bestrijdingsmiddelen langs de watergangen.
Doordat het in Nederland regelmatig regent reinigen de zonnepanelen zich (door middel van hemelwater) grotendeels zelf. In gevallen wanneer de panelen toch extra gereinigd moeten worden om de opbrengst te behouden, worden geen (chemische) schoonmaakmiddelen gebruikt die leiden tot een verontreiniging van het oppervlaktewater.
Er komen geen afvalstromen vrij.

Externe werking ruimtelijk plan
Beschermen en handhaven grond- en oppervlaktewatersysteem om nadelige gevolgen op de omgeving te voorkomen.

- Relatie oppervlaktewater en grondwater: In nieuw te ontwikkelen gebied worden de waterstanden binnen het in te richten gebied tijdens of na het bouwrijp maken niet structureel verlaagd. Voor tijdelijke of structurele grondwateronttrekking is op grond van de Waterwet een melding of vergunning van het waterschap nodig.
- Grondwaterstanden veengebieden: In zettingsgevoelige gebieden wordt rekening gehouden met de bodemgesteldheid en de relatief hoge grondwaterstanden. Bestaand grondwaterpeil wordt gehandhaafd en de bouwwijze wordt hierop aangepast.
- Peilbeheer grasland: Het plan ligt in een agrarisch gebied met grasland. Het peilbeheer in graslanden kent hogere waterstanden dan bij akkerbouw. In extreme neerslagsituaties kan op grasland/maïsland groter dan 1/10 jaar wateroverlast optreden en op akkerbouwgebieden groter dan 1/25 jaar wateroverlast optreden. Het peilbeheer is hierop aangepast, dus houdt rekening met deze hogere waterstanden.
- Verdroging/ vernatting: Het waterschap gaat bij het plan uit van het bestaande grond- en oppervlaktewaterregime. Indien bij ontwikkelingen van grasland naar bebouwd gebied het waterpeil wordt gewijzigd is op grond van de Waterwet een vergunning van het waterschap nodig.

Afweging

Voor de bouw van het zonnepark is het verlagen van de waterstand niet nodig. Sowieso is een structureel lage grondwaterstand voor het zonnepark niet vereist.
De grondwaterstand in dit gebied wordt gehandhaafd en ook in de toekomt zal het peil hetzelfde blijven zoals dat in het watergebiedsplan van het waterschap is opgenomen. Voor de realisatie van de zonnepanelen en overige bouwwerken voldoet de grondwaterstand.
Ook de (tijdelijke) aanwezigheid van veel hemelwater in het geval van extreme neerslagsituaties vormt geen probleem voor de realisatie van het zonnepark.
De realisatie van een zonnepark betreft niet een ontwikkeling van grasland naar bebouwd gebied. De panelen zelf zijn uiteraard van hard, waterdicht materiaal, maar de ondergrond blijft onverhard. Het waterpeil wordt dan ook niet gewijzigd en een vergunning is niet nodig.

Beheer en onderhoud

Het beheer en onderhoud is erop gericht om de waterhuishouding op orde te houden. Het betreft zowel waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterbeleving. De inrichting van het gebied dient zodanig te zijn, dat het beheer en onderhoud van het watersysteem op efficiënte en effectieve wijze mogelijk is. Bij nieuw aan te leggen water vindt overleg met het waterschap plaats.

- *Wijze van onderhoud watersysteem:* Er wordt rekening gehouden met de wijze van onderhoud (varend en/of vanaf de kant) en de daarbij geldende voorwaarden. Voor werkzaamheden binnen de aangegeven zones van het waterschap is een vergunning op grond van de Waterwet noodzakelijk.
    - Rijdend onderhoud vanaf de kant: Bij onderhoud vanaf de kant geldt een obstakelvrije zone van 5 m vanaf de boven insteek van de watergang.
    - Varend onderhoud: Varend onderhoud is mogelijk bij een doorvaarbare watergang. In principe moet met een minimale totale oeverlengte van 300 m of een totale oppervlakte van 1.500 m^2 rekening gehouden worden. Er wordt rekening gehouden met een minimale doorvaarhoogte van 1,55 m ten opzichte van het maximale waterpeil. De doorvaarbreedte is minimaal 2,50 m. Voor varend onderhoud geldt tevens een minimale diepte van 1 m met een aanleg- en onderhoudsdiepte van 1,30 m. Elk onderhoudswater heeft een goed bereikbare inlaadplaats voor de boot en minimaal 1 losplaats ten behoeve van het maaisel per 100 m oeverlengte.
- Beheer en onderhoudsafspraken nieuwe watergangen: Voor nieuwe watergangen moeten beheer en onderhoudsafspraken worden vastgelegd. Het waterschap neemt nieuwe primaire A-watergangen in beheer en onderhoud, nadat is vastgesteld dat deze watergangen voldoen aan de daarvoor geldende criteria[2].
- Nieuwe bomen langs een watergang zijn vergunningsplichtig of meldingsplichtig.

[2] Hierover vindt nadere afstemming plaats met het waterschap

- Toegankelijkheid van water: alle wateren die een functie hebben in de waterhuishouding (afvoer, aanvoer of berging) liggen in openbaar gebied.

Waterkeringen

- Wijze van onderhoud waterkeringen: Er wordt rekening gehouden met de wijze van onderhoud en de daarbij geldende voorwaarden. Vanuit beheer en onderhoud zijn er bepaalde uitgangspunten voor de inrichting van het waterstaatswerk.
    - *Toegankelijkheid*: De kering en percelen op de kering moeten ten alle tijden bereikbaar zijn, zodat de schouw plaats kan vinden, schade hersteld kan worden en er gemaaid kan worden. Als er een hek geplaatst wordt moet deze met het oog op de toegankelijkheid een minimale breedte hebben van 4 m.
    - Rijdend onderhoud op het waterstaatswerk: Bij onderhoud van de kering geldt een obstakelvrije zone op de kering en de onderhoudsstroken van de kering. Rijdend onderhoud is mogelijk vanaf een helling van 1 op 3 of flauwer. Het maaisel moet op een logisch plek kunnen worden neergelegd, zoals op een onderhoudsstrook aan de onderzijde van de waterkering.
    - *Pacht:* Stukken dijk die eigendom zijn van het waterschap kunnen verpacht worden.

Afweging

In het inrichtingsplan is rekening gehouden met 5 meter brede beheer- en onderhoudsstroken voor het waterschap. Er worden geen nieuwe watergangen gegraven.
Tevens worden geen nieuwe bomen aangeplant; er hoeft dan ook geen vergunning te worden aangevraagd of melding te worden gedaan.
Alle A- en B-watergangen in en rondom het plangebied zijn toegankelijk. Er wordt een hekwerk rondom de zonnepanelen geplaatst maar die zal buiten de beheerstrook staan.

Energiewinning

Door de energietransitie doen zich verschillende ontwikkelingen voor op het gebied van duurzame energiewinning die mogelijk ook impact hebben op de waterhuishouding. Algemeen uitgangspunt is dat ontwikkelingen niet mogen leiden tot een verslechtering van het watersysteem (inclusief het onderhoud ervan).

Zonneparken op land

- Zonnepark als bouwwerk: Zonneparken op land worden getoetst als bouwwerk in verband met ligging ten opzichte van (toegang tot) watergangen, waterbergingen en onderhoudsstroken (minimaal 5 m) en (toegang tot) ten opzichte van waterkering en beschermingszones.
- Wateroverlast: Voor de gebouwen (onder andere trafo/converter-omkasting) geldt in landelijk gebied de norm is T=10. Dit betekent dat de kans op wateroverlast vanuit het watersysteem hoger is dan in het stedelijk gebied. Hier dient bij ontwerp rekening mee gehouden te worden; gevoelige objecten worden extra hoog aangelegd of waterdicht gemaakt.

- Kwaliteit afstromend hemelwater: Een goede kwaliteit van het afstromende hemelwater dient ten allen tijden gegarandeerd te zijn. De hemelwaterafvoer (HWA) van de panelen kan binnen het plangebied worden geloosd op de bodem en bij oppervlakkige afstroming op het oppervlaktewater (afhankelijk van oppervlak: reguleren om schade aan oevers te voorkomen: buisje/taludbescherming).

Afweging

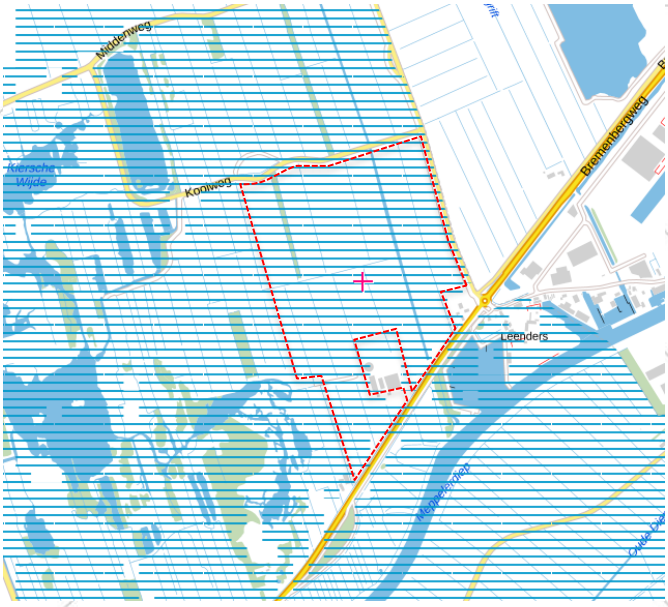
In het inrichtingsplan is rekening gehouden met 5 meter brede beheer- en onderhoudsstroken voor het waterschap. Ook is de waterkering toegankelijk.

In het onderhavige plan worden zonnepanelen, een beheerdersschuur, enkele transformatoren en een inkoopstation geplaatst. De panelen worden op stellages geplaatst en de kabels in de grond gelegd. Deze worden wanneer nodig waterdicht gemaakt.

Hemelwater dat op de zonnepanelen valt zal tussen de panelen door (tussen elke twee panelen zit een spleet van circa 2 cm) in de bodem infiltreren. Daarnaast worden enkele bouwwerken geplaatst maar deze zijn van geringe omvang en ook hiervoor geldt dat hemelwater direct ernaast in de grond kan infiltreren.

4.13.2 Overstromingsrisicoparagraaf

Volgens de viewer van de provincie Overijssel ligt het plangebied in overstroombaar gebied (zie onderstaande figuur). Onder overstroombaar gebied verstaan we gebieden die normaal gesproken niet onder water staan, maar kunnen overstromen (tijdelijk onder water staan) als gevolg van een extreme gebeurtenis. Het gaat zowel om buitendijkse gebieden die bij hoogwater overstromen (bijvoorbeeld uiterwaarden) als om de beschermde gebieden achter de dijk (binnendijkse gebieden) die alleen bij een calamiteit onder water komen te staan.

Figuur 25 Plangebied ligt in 'overstroombaar gebied'

Ruimtelijke plannen die betrekking hebben op het ‘Overstroombaar gebied’ voorzien alleen in nieuwe stedelijke functies binnen deze gebieden als in het betreffende plan zodanige voorwaarden worden gesteld dat de veiligheid ook al lange termijn voldoende is gewaarborgd. De toelichting op ruimtelijke plannen die betrekking hebben op deze gebieden, voorzien in een overstromingsrisicoparagraaf die inzicht biedt in:

- De risico’s bij overstroming.
- De maatregelen en de voorzieningen die worden getroffen om deze risico’s te voorkomen dan wel te beperken.

Afweging

Dit plan betreft de realisatie van een zonnepark. Hierbij worden zonnepanelen op stellages geplaatst. De onderzijde van de zonnepanelen worden op circa 70 cm hoogte geplaatst. De kabels en omvormers zijn van dusdanige kwaliteit dat deze tegen water kunnen. De kabels liggen immers in de grond en de omvormers hangen onder de panelen/staan in diverse bouwwerken. Een eventuele overstroming zal dan ook geen gevaarlijke situaties opleveren. Daarnaast is er geen sprake van een gevoelige functie. In tegenstelling, het betreft een extensieve functie. In geval van overstroming zullen er dan ook geen mensen hoeven te worden geëvacueerd.

5. Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

Wanneer er sprake is van een bouwplan als bepaald in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening in samenhang met artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening moet men hiervoor in beginsel een exploitatieplan vaststellen. Hiervan kan worden afgezien als het kostenverhaal anderszins verzekerd is. De realisatie van een zonnepark is geen bouwplan als bepaald in de genoemde artikelen. Daarnaast wordt er een overeenkomst gesloten tussen gemeente Steenwijkerland en de ontwikkelende partij, waarin het kostenverhaal, waaronder planschade, is geregeld. De vaststelling van een exploitatieplan is bij deze ruimtelijke onderbouwing niet nodig.

Voor de totstandkoming van het zonnepark wordt een subsidie op grond van de Subsidieregeling Duurzame Energie (SDE++) aangevraagd. Deze subsidie is in de exploitatie noodzakelijk voor de bedrijfseconomische haalbaarheid.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Procesparticipatie

De initiatiefnemer is met omwonenden en andere stakeholders, zoals het waterschap, gemeente en provincie in gesprek gegaan om draagvlak te creëren voor het zonnepark. In een vroegtijdig stadium zijn bewoners betrokken bij de plannen. Opmerkingen en input is waar mogelijk meegenomen in de uitwerking van het plan. In bijlage 2 Participatie: proces en deelname, is dit volledig beschreven.

Terinzagelegging

Deze ruimtelijke onderbouwing wordt in het kader van het omgevingsvergunningtraject voor een periode van zes weken ter inzage gelegd. Eenieder wordt daarbij in de gelegenheid gesteld om een zienswijze tegen de ontwerp omgevingsvergunning in te dienen. De resultaten daarvan zullen te zijner tijd in dit hoofdstuk worden verwerkt.

5.3 Technische uitvoerbaarheid

Voor dit zonnepark heeft de Enexis bevestigd dat het zonnepark aangesloten kan worden op het elektriciteitsnet. Daarnaast is door initiatiefnemer tevens transportcapaciteit vastgelegd, wat inhoudt dat de opgewekte elektriciteit ook daadwerkelijk aan het net kan worden geleverd.

5.4 Crisis- en herstelwet

Sinds 25 april 2013 heeft de Crisis- en herstelwet (Chw) een permanent karakter gekregen. Voor deze omgevingsvergunning is deze wet relevant. In Bijlage I Chw is een aantal categorieën ruimtelijke en infrastructurele projecten opgenomen. Eén daarvan is "Duurzame energie". Als een project onder één van de (sub)categorieën (en de bijbehorende voorwaarden) valt, dan is voor alle besluiten en dus ook besluiten op grond van de Wabo de stroomlijning van procedures voor projecten van afdeling 2, hoofdstuk 1 Chw van toepassing (zoals bijvoorbeeld toepassing van het relativiteitsbeginsel bij beoordelen beroepsgronden).

Bijlagen

Bijlage 1A en 1B – Inrichtingsplan en ontwerp

Bijlage 2 – Participatie: proces en deelname

Bijlage 3A – Natuurtoets zonnepark Wanneperveen

Bijlage 3B – Toetsing Natura2000

Bijlage 4 – AERIUS-berekening

Bijlage 5 – Vormvrije m.e.r.- beoordeling